

2021

REPUBLIKA E KOSOVËS

KOMUNA E RAHOVECIT

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL PËR KOMUNËN E RAHOVECIT 2021-2025

	REPUBLIKA E KOSOVËS/REPUBLIKA KOSOVË/REPUBLIC OF KOSOVO	
KUVENDI I KOMUNES/SKUPSTINA OPSTINE/MUNICIPAL ASSEMBLY		
RAHOVEC /ORAHOVAC		
Njësia Nr./Br./No 01(Kuvendi i Komunës)		
Nr./Br./No 01/213 Nr. i faq/Br.str/No pg 95		
Data/Datum/Date 29/06/2021		

Shkurt, 2021

STRATEGJIA E ZHVILLIMIT EKONOMIK LOKAL 2021-2025

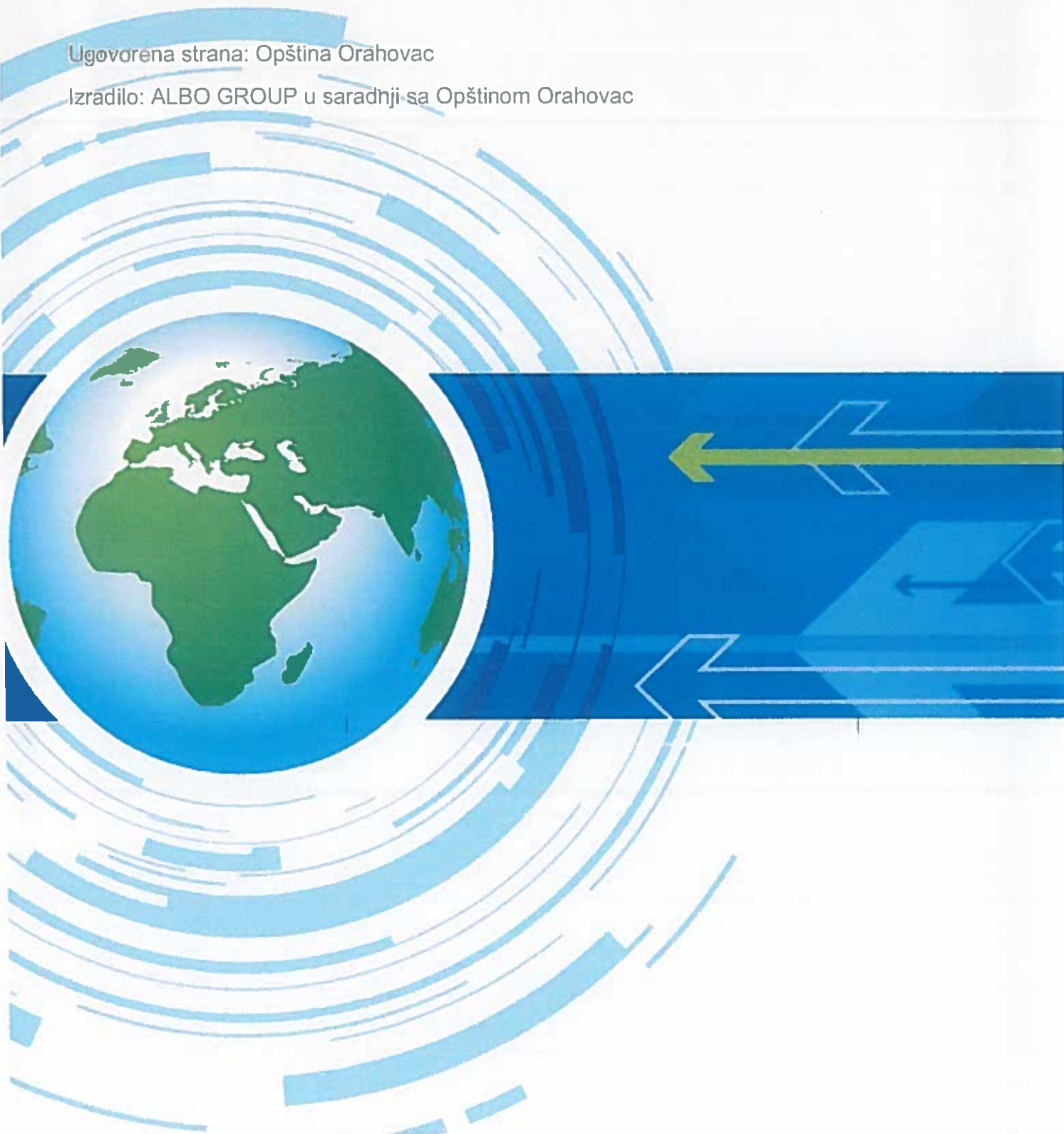
Shkurt, 2021

Priprema ovog dokumenta izrađena je od ALBO GROUP u partnerstvo i financiranje opštine Orahovac

Ugovorena strana: Opština Orahovac

Izradilo: ALBO GROUP u saradnji sa Opštinom Orahovac

SADRŽAJ

SADRŽAJ	17
Spisak tabelarnih prikaza	19
Spisak grafičkih prikaza	20
Spisak prikazanih slika	21
Spisak skraćenica	22
Organizaciona struktura opštine orahovac	24
UVOD	25
1. METODOLOGIJA	26
2. ANALIZA TRENUTNOG STANJA I GLAVNI IZAZOVI	28
POLOŽAJ I GEOGRAFSKE KARAKTERISTIKE	28
STANOVNIŠTVO	29
NASELJA	33
MIGRACIJA	36
OBRAZOVANJE	37
ZDRAVSTVO	41
SOCIJALNA ZAŠTITA	43
TRŽIŠTE RADA	45
ADMINISTRATIVNE USLUGE	46
INFRASTRUKTURA	47
TELEKOMUNIKACIJA	49
MREŽA ELEKTRIČNE ENERGIJE	52
JAVNA RASVETA	52
SNABDEVANJE PIJAĆE VODE	53
KANALIZACIJA	54
OTPAD	55
KULTURA	56
EKONOMSKI PROFIL OPŠTINE ORAHOVAC	58
OPŠTINSKI BUDŽET	66
3. SWOT ANALIZA	69
4. VIZIJA, CILJEVI I OBJEKTIVI ZA EKONOMSKI RAZVOJ	71
VIZIJA, MISIJA I KLJUČNE VREDNOSTI	71
STRATEŠKI I SPECIFIČNI CILJEVI	73
Strateški cilj 1: Trajni ekonomski razvoj	74
Strateški cilj 2: Poboljšanje životnih uslova za građane	77
Strateški cilj 3: Izgradnja i poboljšanje kvaliteta obrazovanja	78
Strateški cilj 4: Poboljšanje pružanja zdravstvenih usluga i socijalne zaštite	79
Strateški cilj 5: Zaštita i očuvanje životne sredine	80
NADZOR I PROCENA SPROVOĐENJA STRATEGIJE	81
FINANSIJSKI UTICAJ SPROVOĐENJA STRATEGIJE	81

SPISAK PRIKAZA TABELA

Tabela 1. Stanovništvo opštine Orahovac prema naselju i domaćinstvu	24
Tabela 2. Klasifikacija naselja u opštini Orahovac prema kategorizaciji u slici 4.a	25
Tabela 3a. Nacionalna migracija u opštini Orahovac, period 2017-2019	26
Tabela 3b. Međunarodna migracija u opštini Orahovac, period 2017-2019	26
Tabela 4. Broj registrovanih i zatvorenih preduzeća po sektorima delatnosti, 2019	50
Tabela 5. Izvori finansiranja u opštini Orahovac (€), period 2021-2023	57
Tabela 6. Struktura sopstveni prihoda opštine Orahovac (€), godina 2020	57
Tabela 7. Struktura budžetskih troškova u opštini Orahovac (€), godina 2020	58

SPISAK PRIKAZANIH GRAFIKONA

Grafiku 1. Stanovništvo opštine Orahovac prema popisu, perioda 1948 - 2011	19
Grafiku 2. Prirodni rast u opštini Orahovac, period 2017-2019	20
Grafiku 3. Rodna struktura stanovništva opštine Orahovac	21
Grafiku 4. Etnička struktura stanovništva opštine Orahovac	21
Grafiku 5. Verska struktura stanovništva u opštini Orahovac	22
Grafiku 6. Starosna struktura stanovništva opštine Orahovac	22
Grafiku 7. Kategorizacija naselja u opštini Orahovac	24
Grafiku 8. Registracija stanovništva prema naseljima, 1948-2011.....	25
Grafiku 9. Broj učenika u javnim preduniverzitetskim institucijama, 2017-2020	29
Grafiku 10. Upoređenje broj poseta u Centrima Porodične Medicine prema kategorijama, 2018-2019.....	32
Grafiku 11. Statistike tržišta rada, 2019	35
Grafiku 12. Mreža puteva u opštini Orahovac	38
Grafiku 13. Privatna domaćinstva u običnim stanovima prema posedu telefona, računara i pristupa internetu u opštini Orahovac	41
Grafiku 14. Snabdevanje pijaćom vodom u opštini Orhaovac	43
Grafiku 15. Pristup u sistem kanalizacije u opštini Orahovac	44
Grafiku 16. Korišćenje imovine (%) u opštini Orahovac	48
Grafiku 17. Broj preduzeća registrovanih za period 2000 - 2018, u opštini Orahovac	50
Grafiku 18. Vinogradi prema kategorijama u opštini Orahovac	53
Grafiku 19. Ukupna površina šuma prema kategorijama u opštini Orahovac	55
Grafiku 20. Prosek izvora finansiranja opštine Orhaovac (%), period 2021-2023	57
Grafiku 21. Struktura e shpenzimeve u komuun e Rahovecit (%), god.i 2020	58

SPISAK PRIKAZANIH SLIKA

Slika 1. Rezime organizacione strukture opštine Orahovac	14
Slika 2. Metodologija rada	16
Slika 3. Geografski položaj opštine Orahovac.....	18
Slika 4. Pogled grada Orahovac.....	23
Slika 5. Sahat Kula, Orahovac	46

SPISAK SKRAĆENICA

APM	Ambulante Porodične Medicine
AZŠSK	Agencija za Zaštitu Životne Sredine Kosova
RTT	Regulatorno Telo za Telekomunikaciju
KAS	Kosovska Agencija za Statistiku
EU	Evropska Unija
Ha	Hektara
SOB	Srednjoročni Okvir Budžeta
km	Kilometara
KUDK	Kompanija za Upravljanje Deponija na Kosovu
RKV	Regionalna Kompanija za Vodovod
kv	Kilovat
m	Metar
SSP	Sporazum o Stabilizaciji – Pridruživanju
MSP	Mala i Srednja Preduzeća
SPOK	Strateški Plan Obrazovanja na Kosovu
GCPM	Glavni Centar Porodične Medicine
CPM	Centar Porodične Medicine
CSR	Centar za Socijalni Rad
SWOT	<i>Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats</i>
SLER	Strategija za Lokalni Ekonomski Razvoj
TM	TroMesečje

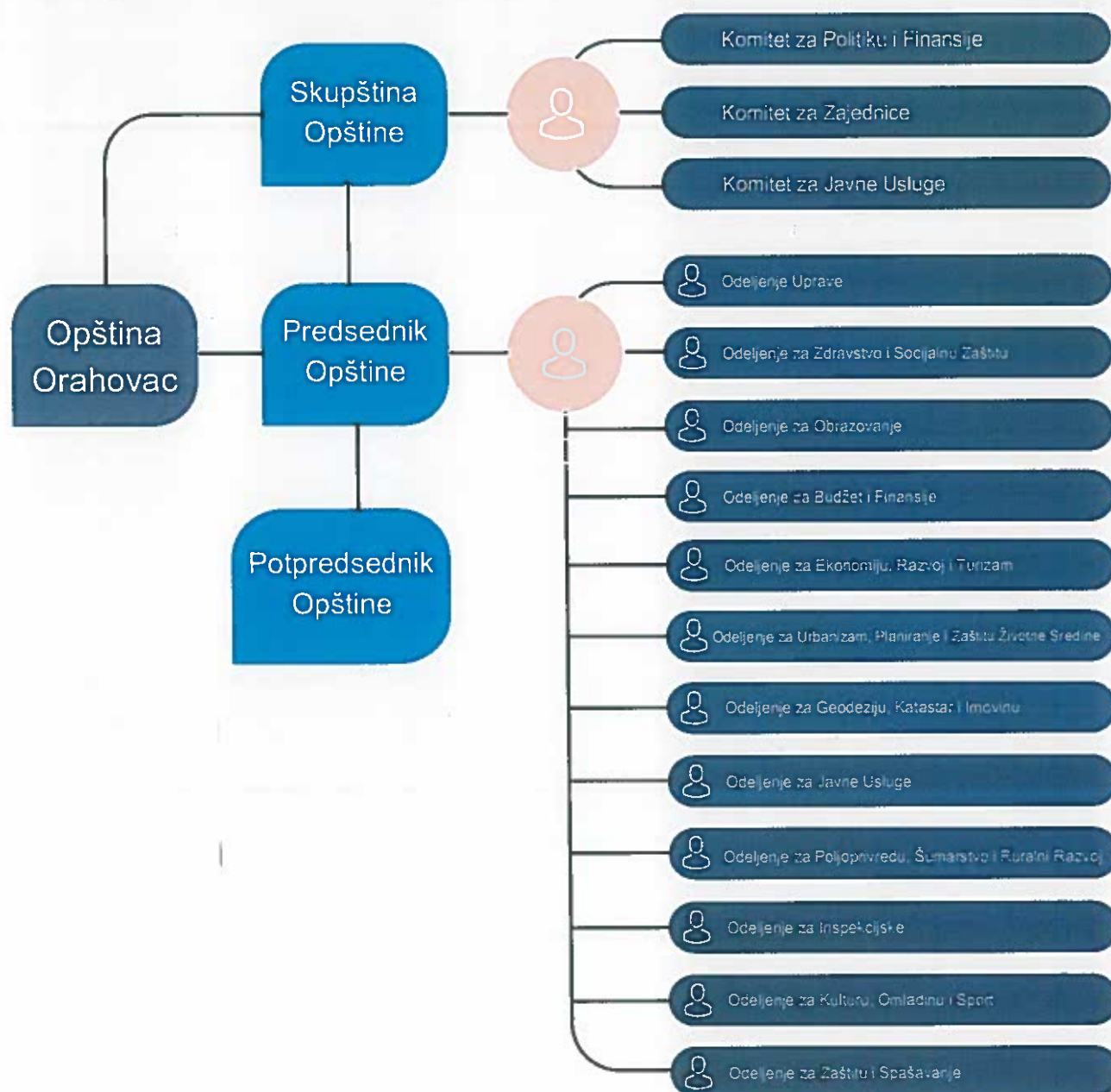

ANALYSIS OF THE EFFECTS OF THE 2008-2009 FINANCIAL CRISIS ON THE EUROPEAN UNION

ORGANIZACIONA STRUKTURA OPŠTINE ORAHOVAC

Slika. 1 Rezime organizacione strukture opštine Orahovac *

* Detaljnu organizacionu strukturu će te naći u dodatku 2

UVOD

Bez sumnje, zajednice su prilično pogođene makroekonomskim pitanjima globalizacije, decentralizacije i liberalizacije tržišta. Ova makroekonomska pitanja nude mogućnosti kao i izazove, posebno za manje i siromašnije opštine.

Međutim, opštinski lideri moraju da razumeju uticaj koji ova pitanja mogu imati na mikroekonomske ili napore na lokalnom ekonomskom razvoju i koje politike i strategije će verovatno pokretati ekonomski razvoj na lokalnom nivou. Najveća promena može se napravit na lokalnom nivou kako bi se rešili makro i mikro izazovi i postigli trenutni rezultati. Stoga su glavni ciljevi lokalnog ekonomskog razvoja: stvaranje bogatstva, podrška postojećim i novim malim i srednjim preduzećima, stvaranje novih radnih mesta, povećanje izvoza, povećanje prihoda i posledično smanjenje siromaštva i poboljšanje kvaliteta života njenih stanovnika.

Ovaj strateški plan izrađen je na osnovu uputstva „*Strategija za Lokalni Ekonomski Razvoj 2019-2023*“ koje je pripremio Ministarstvo Lokalne Samouprave na osnovu zakona br. 03 / L-040 za Lokalnu Samoupravu.

Lokalna uprava, koja sada prelazi na samoupravu sa tendencijom konsolidacije lokalne autonomije za opštine i produbljivanja reformi u sistemu lokalne samouprave na Kosovu, ulazi u najvažniju fazu svog funkcionisanja. U okviru strategije za lokalnu samoupravu predviđeno je ukupno 5 ciljeva, od kojih prvi je *jačanje uloge opština kao ključnih aktera u lokalnom ekonomskom razvoju*¹.

Strateški plan za lokalni ekonomski razvoj opštine Orahovac (2021.-2025.) glavni je strateški okvir koji usmerava donošenje odluka u opštini i pomaže usredsređivanju napora opštine da svoju viziju ostvari.

Shodno tome, ovo postavlja vrlo visok standard očekivanja i parametara upravljanja u okviru kojih opština mora pružati usluge što efikasnije i efektivnije. Stoga su svi naponi usmereni na optimizaciju poslovne efikasnosti, otključavanje potencijala prihoda, korišćenje snage ljudskog kapitala za efikasno upravljanje, kvalitetno obrazovanje, čistu životnu sredinu, zdravlje i socijalnu zaštitu, poslovno okruženje i razvijenu poljoprivredu. Sve ovo ima za cilj povećanje kvaliteta života u opštini Orahovac u periodu od pet godina.

---

¹ Strategija lokalne samouprave 2016-2026, str. 6.

1. METODOLOGIJA

U proces izrade strategije lokalnog ekonomskog razvoja (u daljem tekstu SLER) opštine Orahovac za period 2021-2025, uključeni su: javni sektor, tačnije službenici svih opštinskih odeljenja, zatim preduzeća i civilno društvo. Sve ovo kako bi se stvorili bolji uslovi za ekonomski rast i stvaranje novih radnih mesta u opštini Orahovac.

Stoga je primarni cilj ove strategije izgradnja ekonomskih kapaciteta opštine Orahovac za poboljšanje njene ekonomske budućnosti i kvaliteta života za sve. Shodno tome, da se identifikuju resursi koje poseduje opština Orahovac i njihova upotreba za ekonomski rast.

Takođe, SLER opštine Orahovac usredsređen je na povećanje konkurencije, obezbeđujući održiv i sveobuhvatan rast.

Ovaj dokument se takođe zasniva na strateškim politikama za lokalni ekonomski razvoj, i to:

- Nacionalna strategija razvoja 2016-2021
- Strategija lokalne samouprave 2016-2026
- Nacionalni program za sprovođenje Sporazuma o Stabilizaciji i Pridruživanju (SSP)
- Opštinski Srednjoročni Okvir Budžeta (OSOB) i
- Strategije delovanja na lokalnom nivou

Sledi rezime i grafički prikaz metodologije rada tokom izrade SLER -a.

Slika. 2 Metodologija rada

Treba napomenuti da su tokom procesa izrade ove strategije održani redovni radni sastanci sa opštinom Orahovac i drugim relevantnim institucijama. Na ovaj način glavni akteri su identifikovani kroz relevantnu analizu i njihovi predstavnici su uključeni u tim. Zatim je urađen postupak dizajniranja LER -a. Nastavilo se sa prikupljanjem podataka iz sekundarnih izvora o geografskim i demografskim podacima, obrazovanju, zdravlju, socijalnoj zaštiti, tržištu rada, opštinskim administrativnim uslugama, infrastrukturi, telekomunikacijama, energetske mreži, snabdevanju pijaćom vodom, kulturi i lokalnom ekonomskom profilu opštine Orahovac. Neophodni dodatni podaci takođe su prikupljeni putem primarnih izvora kao što su strukturirani i nestrukturirani intervjui, kao i putem fokus grupa.

S obzirom na važnost konsultovanja sa preduzećima za prikupljanje podataka, konsultovali smo se sa njima i prihvatili jasnu percepciju olakšavajućih i ometajućih faktora u poslovanju. Ovo je doprinelo da opština ima jasniju sliku o tome šta je potrebno za podsticanje poslovnog rasta. Shodno tome, izvršena je lokalna ekonomska procena i identifikovane su snage, slabosti, mogućnosti i rizici (SVOT analiza).

Rezultati SWOT analize korišćeni su za definisanje LER plana. Takođe su pomogli u definisanju vizije i misije, ciljeva i zadataka opštine Orahovac. Takođe su pomogli u dizajniranju programa i projekata koji će maksimizirati snage, otkloniti slabosti, iskoristiti mogućnosti i ublažiti rizike ili pretnje.

U ovoj fazi je utvrđena konkurentna prednost opštine Orahovac i identifikovane su mogućnosti za saradnju.

Ovaj dokument je prošao procedure preliminarnih konsultacija i javnih konsultacija, u skladu sa pravilima za izradu strateških dokumenata Republike Kosovo.

2. ANALIZA TRENUTNOG STANJA I GLAVNI IZAZOVI

Ovaj deo predstavlja informacije o trenutnoj demografskoj, socijalnoj i ekonomskoj situaciji opštine Orahovac. Tačnije, informacije o položaju i geografskim karakteristikama opštine, stanovništvu, migraciji, infrastrukturi, kulturi, obrazovanju i zdravstvu. Dalje razmatra opštinski budžet i nastavlja sa ekonomskim profilom opštine.

POLOŽAJ I GEOGRAFSKE KARAKTERISTIKE

Opština Orahovac nalazi se u regionu Đakovice i ima dobar geografski položaj. Teritorija ove opštine zauzima površinu od 275,5 km². Na severu se graniči sa opštinom Klina na udaljenosti od oko 45 km, dok se na severoistoku graniči sa opštinom Mališeva sa oko 16 km. Na jugoistoku se graniči sa opštinom Suva Reka za oko 17 km i opštinom Mamuša, na jugu sa opštinom Prizren 25 km, a na zapadu sa opštinom Đakovica 28 km. Udaljeno je oko 60 km od glavnog grada Kosova, Prištine.

Između opština postoje dobre komunikacione veze. Istočno od opštine Orahovac prolazi autoput Prizren - Peć i željeznica Prizren - Peć.

Slika. 3 Geografski položaj opštine Orahovac

Teritorija opštine Orahovac leži na hemisferi između 42 ° 30 'i 42 ° 50' severne širine i između 20 ° 21 'i 20 ° 55' istočne dužine.

Naselja u opštini Orahovac nalaze se od 310 metara nadmorske visine (Velika Kruša) do 920 metara nadmorske visine (Zatricë). Po nadmorskoj visini, ova naselja se dele na dolinska - ravničarska, brdska i planinska. Naselja koja su obuhvaćena dolinama ili ravninama (310 - 350 m.) su, i to: Zrze, Belackva, Gedža, Radoste, Ratkovac, Denjane, Dobridol, Čiflak, Nogava, Mala Hoča i Retimlje. Naselja koja su obuhvaćena nadmorskim visinama od 350 - 600 m. a koji pripadaju kategoriji brdskih naselja su: Orahovac,

Drenovac, Senovac, Pustoselo, Poluža, Kramovik, Mrasor, Velika Hoča, Opteruše, Zoćište, Donje Potočane, Gornje Potočane, Nošpolje, Bratotin, Babovac, Vranjak, Celine, Velika Kruša (mada neki novi delovi naselja ovih sela spadaju u kategoriju dolina ili ravnica). Planinska naselja leže na nadmorskim visinama od 600 - 1.000 m. To su: Zatricë, Koznik i Drenovac.

Vremenski uslovi: Prosečne godišnje temperature u opštini Orahovac su 11,68⁰C. Najviše temperature dostižu se u julu, oko 38,5⁰C. Dok, najniže temperature u februaru, -14,5⁰C. Prosečna količina padavina u ovoj opštini je 707,7 mm. Što se tiče maksimalnih padavina, one dostižu 1.047,2 mm, dok su minimalne oko 609,9 mm. Januar je u znaku najjačih snežnih padavina. Prosek je 15,7 dana snega u opštini Orahovac. Dok se godišnji prosek sa maglom kreće od 19,7 dana ili 5,4%.

U opštini Orahovac vetrovi najčešće duvaju sa severoistoka (62%), zatim sa zapada (50%), sa istoka (17%), sa juga (14%). Dok najmanje duva sa severa (11,8%) i jugoistoka (4%).

Opština Orahovac je pod uticajem mediteranske klime koja prodire dolinom reke Beli Drim. Zato je klima prilično blaga i tokom godine nema ekstremnih promena temperature vazduha.²

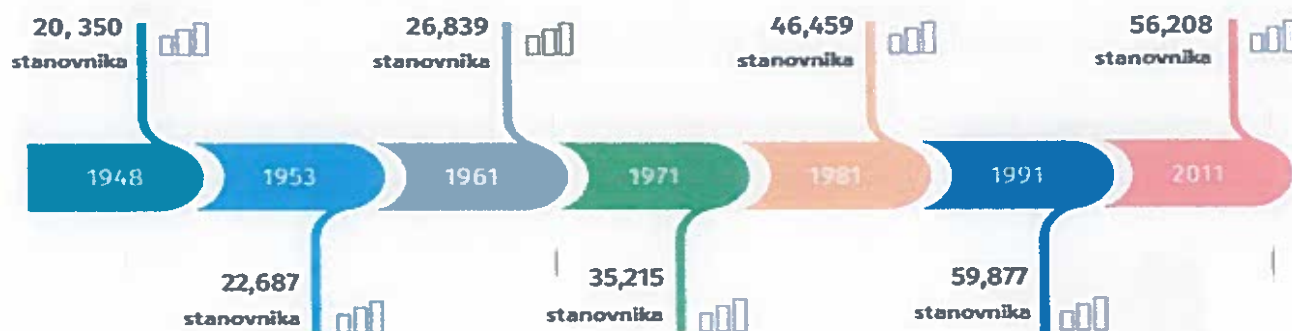
STANOVNIŠTVO

Na osnovu poslednjeg popisa stanovništva iz 2011. godine, opština Orahovac ima ukupno 56.208 stanovnika. Rezultati popisa stanovništva u ovoj opštini za period 1948-2011 predstavljeni su na Grafikonu 1.

Kao što je prikazano na sledećem grafikonu, od 1948. godine do danas opština Orahovac bilježi kontinuirani porast stanovništva. Konkretno od 1948. do 2011. godine, skoro je utrostručeno stanovništvo u ovoj opštini.³

Graf. 1 Stanovništvo opštine Orahovac prema popisu, perioda 1948 - 2011

² Lokalni Plan Razvoja opštine Orahovac 2011, str. 71.

³ Agencija za Statistike Kosova.

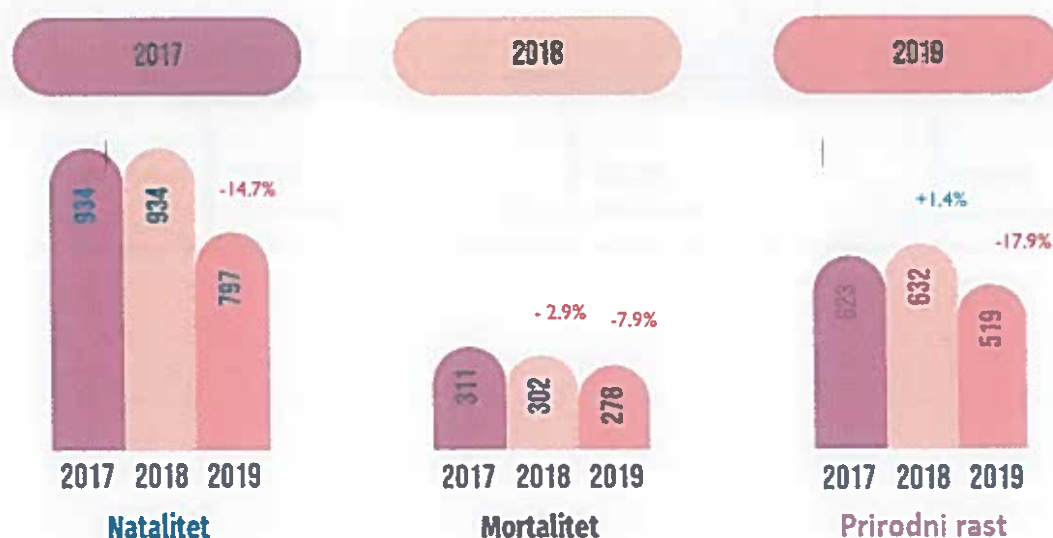
Izvor: Kosovska Agencija za Statistike: *Stanovništvo prema naseljima u opštini Orahovac , 1948-2011.*

Gustina: U opštini Orahovac gustina naseljenosti je oko 204 stanovnika na 1 km², na osnovu ukupnog broja stanovnika registrovanih u 2011. godini (56.208 stanovnika) i površine njene teritorije (275,5 km²). Postoje razlike u pogledu gustine naseljenosti po naseljima. U naseljima koja imaju veće stanovništvo gustina naseljenosti je veća, dok je u naseljima koja imaju manje stanovništva gustina naseljenosti takođe manja. Najveće gustine su u: Velikoj Kruši (447 stanovnika / km²), Nošpolje (344 stanovnika / km²), Celine (333 stanovnika / km²), Orahovac (328 stanovnika / km²) itd. Dok naselja imaju najmanju gustinu: Saroš (1 stanovnik / km²), Brnjača (9 stanovnika / km²), Velika Hoča (9 stanovnika / km²), Koznik (19 stanovnika / km²) itd.

Prirodni rast: Ako analiziramo rast stanovništva od 1948. do 2011. godine, opština Orahovac je gotovo utrostručila. Međutim, statistika poslednjih godina (2017-2019) Kosovske agencije za statistiku pokazuje da imamo mali porast prirodnog priraštaja u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu (1,4%). Dok, 2019. godinu karakteriše pad od 17,8%, u poređenju sa prethodnom godinom.

Stopa nataliteta se nije smanjila niti povećala od 2017. do 2018. godine, dok je zabeležen pad nataliteta od 14,7% u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu. Inače, imamo i blagi pad mortaliteta u 2018. godini u poređenju sa 2017. (2,9%), i veći pad u 2019. u poređenju sa 2018. (7,9%). Za više detalja pogledajte donju sliku.

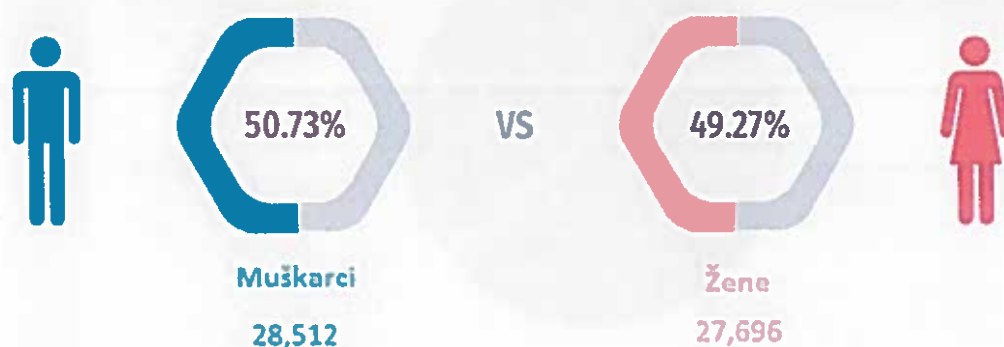
Graf. 2 Prirodni rast u opštini Orahovac, period 2017-2019

Izvor: Kosovska Agencija za Statistike: *Kosovsko stanovništvo i prirodni rast na nivou opština, 2017 - 2019.*

Rodna struktura: Što se tiče rodne strukture u opštini, mala je razlika. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, 50,73% (28.512) su muškarci, dok su 49,27% (27.696) žene.

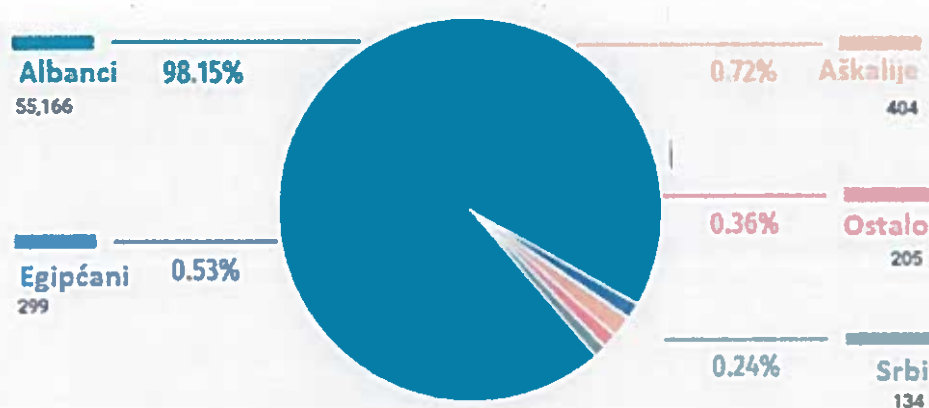
Graf. 3 Rodna struktura stanovništva opštine Orahovac

Izvor: KASDATA: Stanovništvo opštine Orahovac prema rodnoj strukturi 2011.

Etnička struktura: Etnička struktura stanovništva u opštini Orahovac je prilično homogena, jer preko 98% stanovništva čine Albanci. Zatim, Aškalije 0,72%, Egipćani 0,53%, Srbi 0,24% i ostali 0,36%. Za više detalja pogledajte sledeću sliku, gde su sve etničke pripadnosti predstavljene grafički sa procentom u ukupnom učešću od 100%.

Graf. 4 Etnička struktura stanovništva opštine Orahovac

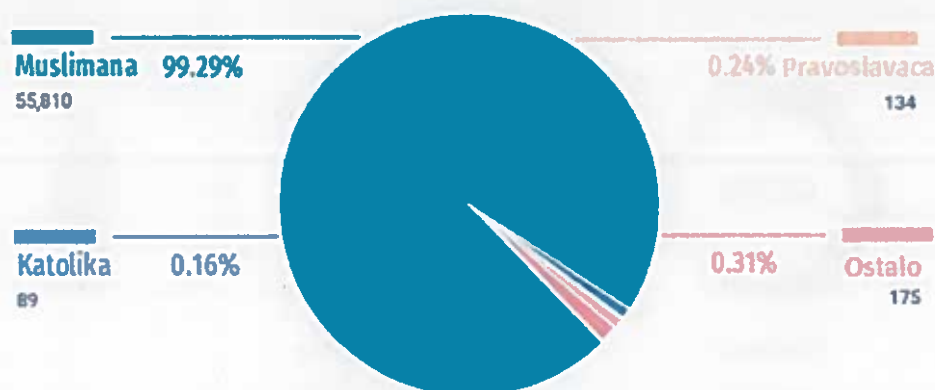

Izvor: KASDATA: Stanovništvo opštine Orahovac prema etničkoj strukturi 2011.

Verska struktura: Religijska struktura stanovništva u opštini Orahovac je prilično homogena, jer preko 99% stanovništva pripada islamskoj veri. Pravoslavna vera 0,24%, katolička 0,16%. Od ukupnog broja registrovanih, 0,31% nije se izjasnilo ili ne pripada drugoj veri. Za više

detalja pogledajte sledeću sliku, gde su odgovarajuće religije predstavljene grafički sa procentom u ukupnom učešću od 100%.

Graf. 5 Verska struktura stanovništva u opštini Orahovac

Izvor: KASDATA: Stanovništvo opštine Orahovac prema verskoj strukturi 2011.

Starosna struktura: Kao što se vidi na slici 5, opština Orahovac ima relativno mladu starosnu strukturu. Oko 50% stanovništva je mlađe od 24 godine. Dok samo 5,96% pripada starosnoj grupi neaktivne za posao, od 65 godina na dalje. Za više detalja, za svaku starosnu grupu, pogledajte sledeću sliku gde su takođe predstavljeni u procentima.

Graf. 6 Starosna struktura stanovništva opštine Orahovac

Izvor: KASDATA: Stanovništvo opštine Orahovac prema starosnoj strukturi 2011.

NASELJA

Opština Orahovac ima ukupno 36 naselja. Šesnaest naselja u opštini Orahovac ima više od 1.000 stanovnika. Grad Orahovac kao naselje ima najviše stanovnika (15.892), u poređenju sa ostalim naseljima. Međutim, treba napomenuti da prevladavajuće stanovništvo u ruralnim područjima (71,7%), dok u urbanim područjima živi samo 28,3% njih.

Broj domaćinstava se kreće od 1 (Saroš) do 2.840 (grad Orahovac). Registrovano je ukupno 8.221 domaćinstvo. Za više detalja pogledajte donju tabelu.

Slika. 4 Pogled grada Orahovac

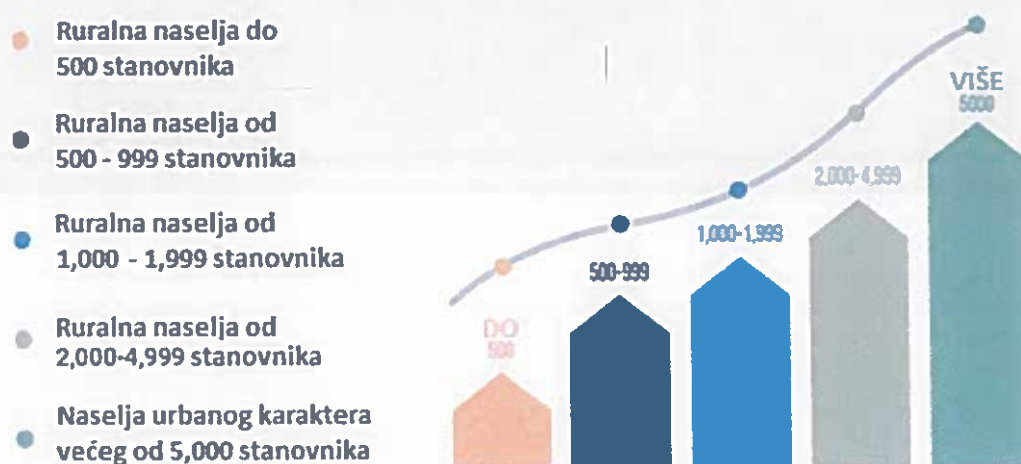
Tab. 1 Stanovništvo opštine Orahovac prema naselju i domaćinstvu

Br.	NASELJE	STANOVNIŠTVO	DOMAĆINSTVO	Nr.	NASELJE	STANOVNIŠTVO	DOMAĆINSTVO
1	Orahovac	15,892	2,840	19	Poluže	808	91
2	Velika Kruša	4,473	629	20	Dobridol	799	91
3	Račkovac	3,791	526	21	Retimlje	771	107
4	Zrze	3,184	439	22	Nogavac	743	110
5	Radoste	2,346	300	23	Petković	731	85
6	Bellacrkva	2,270	318	24	Senovac	687	90
7	Opteruše	1,911	249	25	Gedže	660	88
8	Celine	1,903	245	26	Zočište	659	109
9	Denjane	1,757	205	27	Zatриče	535	55
10	Drenovac	1,587	212	28	Gornje Potočane	533	78
11	Čiflak	1,292	164	29	Bratotin	396	52
12	Brestovac	1,288	187	30	Donje Retimlje	234	36
13	Mala Hoča	1,166	168	31	Nošpolje	220	37
14	Kramovik	1,125	130	32	Mrasor	191	28
15	Donje Potočane	1,077	139	33	Koznik	164	22
16	Pustoselo	1,011	127	34	Velika Hoča	124	27
17	Sopnić	996	134	35	Brnjača	40	5
18	Vranjak	838	97	36	Saroš	6	1
Ukupno 56,208 stanovnika i 8,221 domaćinstava							

Izvor: KASDATA: Stanovništvo opštine Orahovac prema naselju i domaćinstvu 2011.

Naselja prema demografskoj veličini u opštini Orahovac mogu se kategorisati na sledeću sliku.

Graf. 7 Kategorizacija naselja u opštini Orahovac

Naselja prema demografskoj veličini u opštini Orahovac mogu se kategorisati na sledeću sliku.

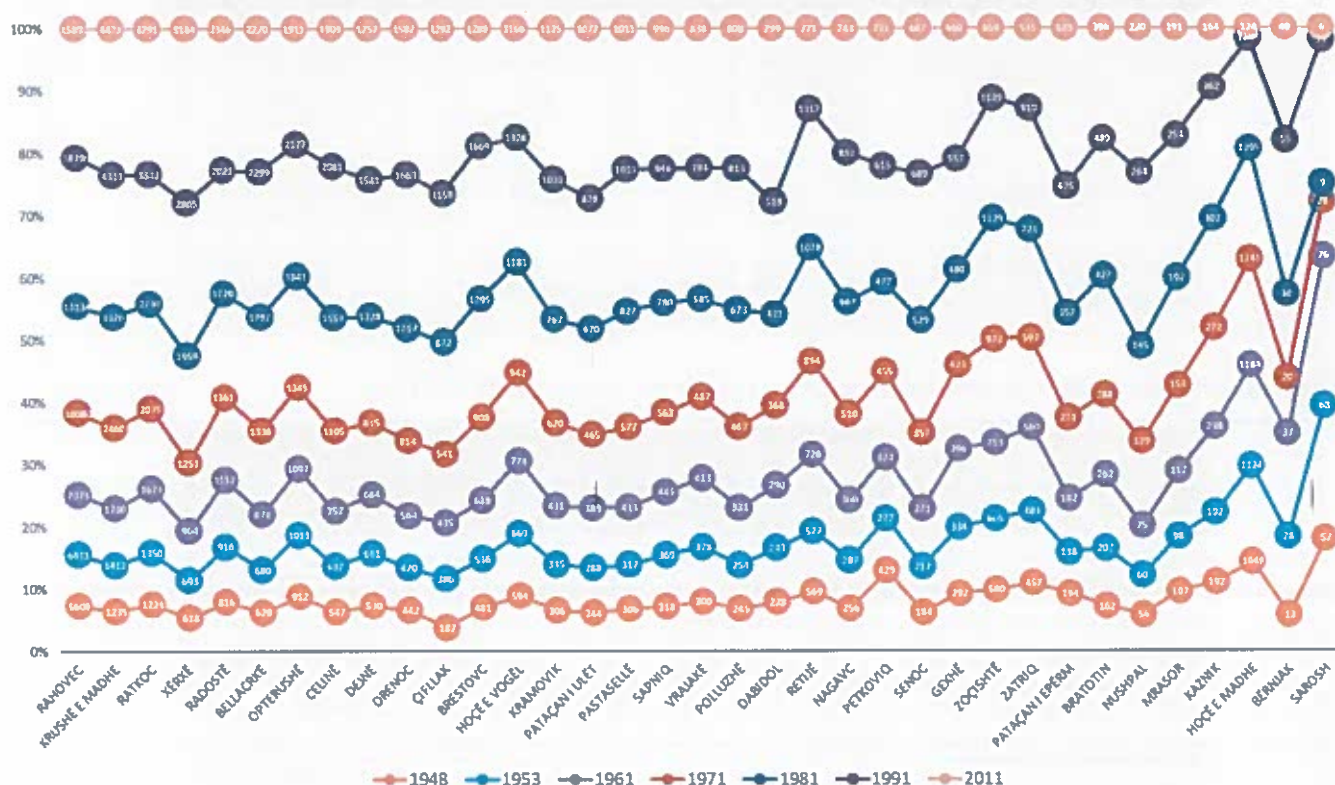
Tab. 2 Klasifikacija naselja u opštini Orahovac prema kategorizaciji u slici 4.a.

Do 500 Stanovnika	500-999 Stanovnika	1,000-1,999 Stanovnika	2,000-4,999 Stanovnika	Mbi 5000 Stanovnika
Saroš Brnjača Velika Hoča Koznik Mrasor Nošpolje Donje Retimlje Bratotin	Gornje Potočane Zatřiće Zočište Gedže Senovac Petković Nogavac Retimlje Dobridol Poluže Vranjak Sopnić	Pustoselo Donje Potočane Kramovik Mala Hoča Brestovac Čiflak Drenovac Denjane Celine Opterušje	Belackva Radoste Zrže Ratkovac Velika Kruša	Grad Orahovac

Izvor: KASDATA: Stanovništvo opštine Orahovac prema naselju, 2011.

U nastavku sledi grafički prikaz broja stanovnika prema naseljima, prema popisu 1948-2011.

Graf. 8 Registracija stanovništva prema naseljima, 1948-2011

Izvor: KASDATA: Stanovništvo opštine Orahovac prema naselju, 1948-2011.

Kao što se može videti na gornjem grafikonu, sva naselja u opštini Orahovac imaju porast stanovništva od 1948. do 2011. godine, osim naselja: Koznik, Velika Hoča i Saroš, koja su znatno opala. Na osnovu procenta povećanja od 1948. do 2011. godine, najveći porast zabeležila su naselja: Čiflak, Zrze, Donje Potočane i Nošpolje. Zatim naselja: Senovac, Kramovik, Belackva, Velika Kruša, Drenovac, Dobridol, Celine, itd.

MIGRACIJA

Je premeštanje ljudi sa jednog mesta na drugo u različite svrhe kao što je privremeno ili stalno naseljavanje. Migracija je više od povećanja ili smanjenja broja ljudi koji žive u određenoj zemlji. Utiče na kulturu, način života i politički stav jedne nacije.

Podaci i statistika Kosovske Agencije za Statistiku pokazuju da u opštini Orahovac postoji kontinuirani porast nacionalne i međunarodne migracije. Tačnije, pogledajte sledeće tabele.

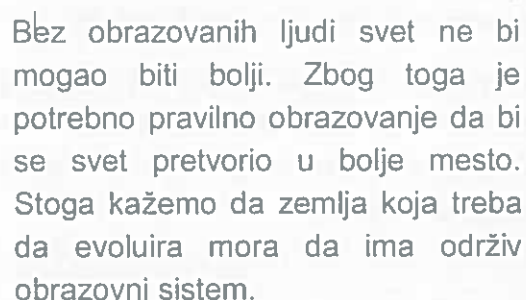
Tab. 3a Nacionalna migracija u opštini Orahovac, period 2017-2019

Nacionalna migracija	2017	2018	2019
Imigracija	179	161	164
Emigracija	277	263	268
Bilans nacionalne migracije	-98	-102	-104

Tab. 3b Međunarodna migracija u opštini Orahovac, period 2017-2019

Međunarodna migracija	2017	2018	2019
Imigracija	75	87	78
Emigracija	879	1,696	2,012
Bilans međunarodne migracije	-804	-1609	-2024

Izvor: KASDATA: Ukupan broj stanovnika Kosova i migracija za 2017 - 2019.

Sistem obrazovanja na Kosovu: Od 2002. godine, obrazovni sistem na Kosovu funkcioniše po modelu 5 + 4 + 3. Prema ovom modelu: pet godina je u osnovnom obrazovanju, a zatim nastavlja se sa 4 godine nižeg srednjeg obrazovanja i 3 ili 4 godine višeg srednjeg obrazovanja.

Shodno tome, organizaciona struktura obrazovnog sistema u opštini Orahovac organizovana je u tri nivoa: osnovno obrazovanje (I - V razred), niže srednje obrazovanje (VI – X razred) i više srednje obrazovanje (X - XII razred).

U opštini Orahovac obrazovanje je organizovano u 39 školskih objekata, a tu su i rastureni odseci osnovne škole i jedan (1) javno obdanište (Obdanište „Tulipaut“).

Školski objekti su dovoljni za učenike, jer su poslednjih godina izgrađeni novi školski objekti, poput novog školskog objekta u Kramoviku, novog školskog objekta u Opteruši. Takođe, privode se kraju izgradnja 5 novih školskih objekata koje će biti puštene u rad u septembru 2021. godine, a to su: novi objekat O.S.N.Š „Sadedin Hajda“ u gradu, novi objekat O.S.N.Š. „Heroji Kosova“ u Maloj Hoči / Brestovac, novi objekat O.S.N.Š. „Haki Stermilli“ u Retimlje, novi objekat O.S.N.Š. „Liria“ u Belacrvki i novi objekat O.S.N.Š. „Milaim Krasniqi“ u Koznik.

Infrastrukturni uslovi školskih objekata su se znatno poboljšali poslednjih godina, jer su u periodu 2018 - 2020 iz opštine Orahovac investirali u popravku školskih obejkata, u sedam (7) je uloženo u postavljanje centralnog grejanja škole u poslednje tri godine. Mere energetske efikasnosti primenjene su u dve (2) škole, a opština je pružila podršku od Kosovskog fonda za energetska efikasnost za deset (10) drugih škola, projekti za koje se očekuje da budu sprovedeni tokom ove i 2022. godine.

Infrastrukturni uslovi školskih zgrada su se znatno poboljšali poslednjih godina, jer su u periodu 2018 - 2020 iz opštine Orahovac investirali u popravku školskih zgrada, u sedam je uloženo u postavljanje centralnog grejanja (7) škole u poslednje tri godine. Mere energetske efikasnosti primenjene su u dve (2) škole, a opština je pružila podršku od Kosovskog fonda za energetska efikasnost za deset (10) drugih škola, projekti za koje se očekuje da budu sprovedeni tokom ove i 2022. godiše.

Obdaništa i Predškolsko obrazovanje: Studije pokazuju da kvalitetno rano obrazovanje utiče na bolje rezultate kasnije u životu, kako u društvenom tako i u akademskom pogledu. Takve osobe postižu veće rezultate na standardizovanim testovima, redovnije su na časovima, disciplinovane itd.

Pored očiglednih koristi za svako dete, brojne studije takođe su pokazale da programi ranog detinjstva pružaju ekonomsku korist i društvu.

Prema podacima i statistikama KAS-a, u opštini Orahovac postoji obdanište za decu mlađu od 5 godina. Međutim, treba napomenuti da većina osnovnih škola u zemlji nudi jednogodišnje predškolsko obrazovanje za decu uzrasta 5 i 6 godina.

Isti izvor ističe mali broj koji je pohađao predškolsko obrazovanje. U 2017/2018. Godini pohađalo je 39 dece, u 2018/2019. 31 dete. Dok je sledeće godine (2019/2020) porast od 74%, gde je nastavu pohađalo 54 dece.

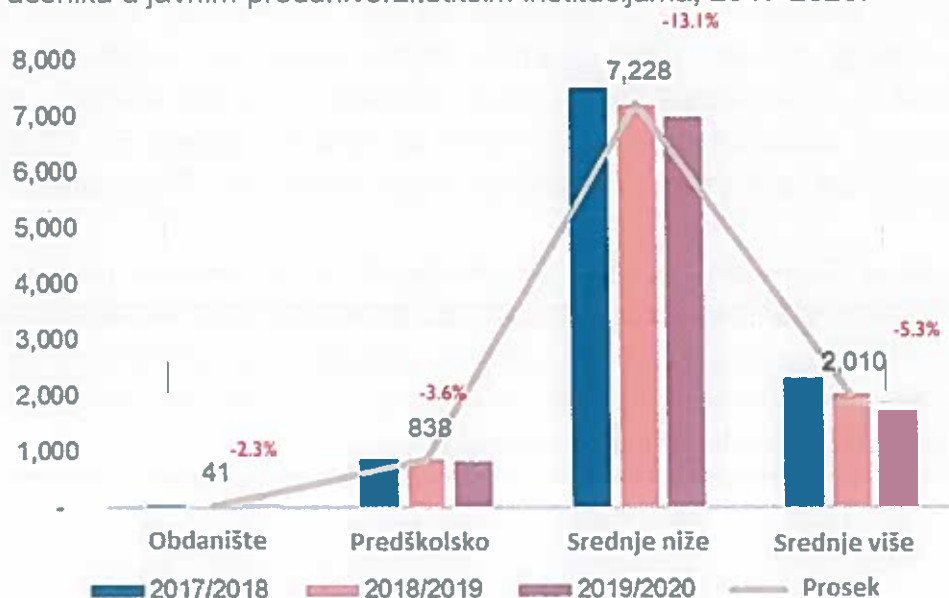
Izgradnjom novog obdaništa i puštanjem u rad 1. decembra 2020. godine, broj dece koja pohađaju predškolsko obrazovanje povećan je sa 54 na 120 dece i ovaj trend rasta se nastavlja. Broj dece koja će biti uključena u predškolsko obrazovanje za obdanište uzrasta od 0 do 5 godina utrostručiće se, jer je opština Orahovac blizu finalizacije 3 nova objekta obdaništa, u Velikoj Kruši, Zrze i Ratkovcu. Prema dinamici realizacije ovih projekata, u septembru 2021. ova 3 objekta obdaništa biće funkcionalizovana.

Predškolsko obrazovanje pohađalo je u proseku 838 učenika za period 2017-2020. Međutim, na ovom nivou obrazovanja postoji prosečni godišnji pad od 2,3% za gore navedeni period.

Niže srednje obrazovanje: Ovaj nivo obrazovanja u periodu 2017-2020. Pohađalo je u proseku 7.228 učenika. Čak i na ovom nivou obrazovanja postoji prosečan godišnji pad od 3,6% za period 2017-2020.

Više srednje obrazovanje: Ovaj nivo obrazovanja u periodu 2017-2020. Pohađalo je u proseku 2.010 učenika. Ovde je uočljiviji prosečan pad od 13,1% za period 2017-2020.

Graf. 9 Broj učenika u javnim preduniverzitetskim institucijama, 2017-2020.

Izvor: KASDATA: Broj učenika u javnim preduniverzitetskim institucijama, 2017-2020.

Kao što se vidi na grafikonu 9, na svim nivoima obrazovanja u opštini Orahovac postoji prosečan pad iz godine u godinu za analizirani period. Glavni razlozi za ovaj pad su: migracija porodica u inostranstvo i pad nataliteta.

Tokom 2019. godine opština Orahovac dodelila je 95 stipendija za studente javnih univerziteta, za razliku od prethodne godine kada su dodeljene 63 stipendije. Dakle, postoji povećanje od 50% od 2018. u 2019. godinu.⁴

Na osnovu podataka KAS-a (period 2017-2020), prosečan broj zaposlenih u javnom obrazovanju za ovaj period je 847. Od toga je u proseku 730 nastavnika. Prosečan broj učenika za period 2017-2020 10.118. Shodno tome, odnos učenik/nastavnik (vaspitač) je 14.

Istraživanje KAS-a o stanovništvu starom 10 i više godina, prema nivou obrazovanja i pismenosti, pokazuje da je velika većina stanovništva opštine Orahovac završila niže srednje obrazovanje (45%), a zatim osnovno obrazovanje (21,6%)), srednja srednja (17,6%). Od toga je 4,9% diplomiralo, dok je samo 0,3% završilo postdiplomske studije. Od ukupnog broja ispitanika, 10,6% njih nije završilo nijedan nivo obrazovanja. Od ispitanika koji nisu završili nijednu vrstu obrazovanja, 59,5% njih izjavilo je da zna da čita i piše, a 40,5% njih da ne zna.

Što se tiče procenta obrazovanja učenika u opštini Orahovac, iz izveštaja koje poseduje O. Obrazovanje, procenat obrazovanja učenika u poređenju sa onima koji napuštaju školu je 99%. Ovo ne uključuje napuštanje škole za decu/učenike koji migriraju u inostranstvo sa porodicom.

Ne bismo smeli da zanemarimo činjenicu da Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) postavlja okvir za saradnju Kosova sa Evropskom unijom (EU) za poboljšanje kvaliteta obrazovanja na svim nivoima, u cilju poboljšanja veština, zapošljivosti, socijalne inkluzije i podsticaja. ekonomskog razvoja. SSP posebnu pažnju posvećuje saradnji u postizanju inkluzije i jednakosti u obrazovanju, sa posebnim naglaskom na pol, etničku pripadnost i religiju, kao i osobe sa invaliditetom. Očekuje se da će saradnja između EU i Kosova imati oblik tehničke pomoći za sprovođenje određenih mera Strateškog Plana Obrazovanja na Kosovu (SPOK).⁵

Shodno tome, opština Orahovac treba da se usredsredi na poboljšanje uslova za razvoj predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja. Uređivanjem potrebne školske infrastrukture, otvaranjem stručnih škola, poboljšanjem kvaliteta obrazovanja, praćenjem obrazovnog procesa. Takođe, treba izvršiti meritorni odabir obrazovnog i rukovodećeg osoblja, kao i napor u izgradnji kontinuiranih kapaciteta obrazovnog osoblja.

---

⁴ Godišnji izveštaj o radu, januar – decembar 2019. Opština Orahovac, str. 3.

⁵ Strategija za Lokalni Ekonomski Razvoj 2019-2023, str. 11.

ZDRAVSTVO

U praksi razvijenih zemalja, opštine su odgovorne za pružanje visokokvalitetne zdravstvene i socijalne usluge svima kojima su potrebne, bez obzira na starost i dijagnozu. Dok je država odgovorna za pružanje okvira pod jednakim uslovima kroz zakonodavstvo i finansijske okvire. Pored toga, država je odgovorna za vršenje nadzora i kontrole.

Vlada Republike Kosovo, u okviru liste prioriteta projekata, takođe je uvrstila projekat za jačanje infrastrukture u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Primarna zdravstvena zaštita uključuje promociju zdravlja, prevenciju, rano otkrivanje, dijagnozu, lečenje i rehabilitaciju u vezi sa bolestima, poremećajima i povredama, uključujući stomatološku negu i manje hirurške intervencije zasnovane na konceptu porodične medicine.⁶

U opštini Orahovac zdravstvo je organizovano u javnom sektoru, gde se pružaju usluge primarnog nivoa, i u privatnom sektoru, koji pruža primarne usluge u specijalizovanim medicinskim oblastima. U javnom sektoru primarna zdravstvena zaštita je organizovana u 16 zdravstvenih institucija i to:

- 1 Glavni Centar Porodične Medicine (GCPM) - u gradu Orahovac.
- 7 centara porodične medicine (CPM) u: Ratkovac, Belackvi (Fortesa), Čiflak, Drenovac, Velikoj Kruši, naselje „ispod sela“ i Opteruše.
- 7 Ambulante Porodične Medicine (APM) u: Gornje Naselje, Velika Hoča, Zočište, Brestovac, Radoste, Poluže i Zrze.
- 1 centar za socijalni rad (CSR).

Glavni Centar Porodične Medicine (GCPM) u Orahovcu, kao pružalac primarne zdravstvene zaštite, nalazi se u gradu Orahovac i ima zadovoljavajuće fizičko stanje. Ovaj centar uslugama pokriva teritoriju Orahovca i okolnih sela.⁷ Međutim, treba napomenuti da je 2020. godine svečano otvoren novi objekat GCPM u Orahovcu, koji je moderan i ispunjava sve uslove za usluge građanima. CPM je izgrađen u Čiflak i nastavljaju se radovi na izgradnji CPM -a u Opteruše, koja se očekuje da bude završena u Maju ove godine.⁸

⁶ Upravo tu.

⁷ Plan Razvoja Opštine Orahovac, 2011-2020, str.100.

⁸ Godišnji izveštaj o radu, januar – decembar 2020. Opština Orahovac, str. 6, 26.

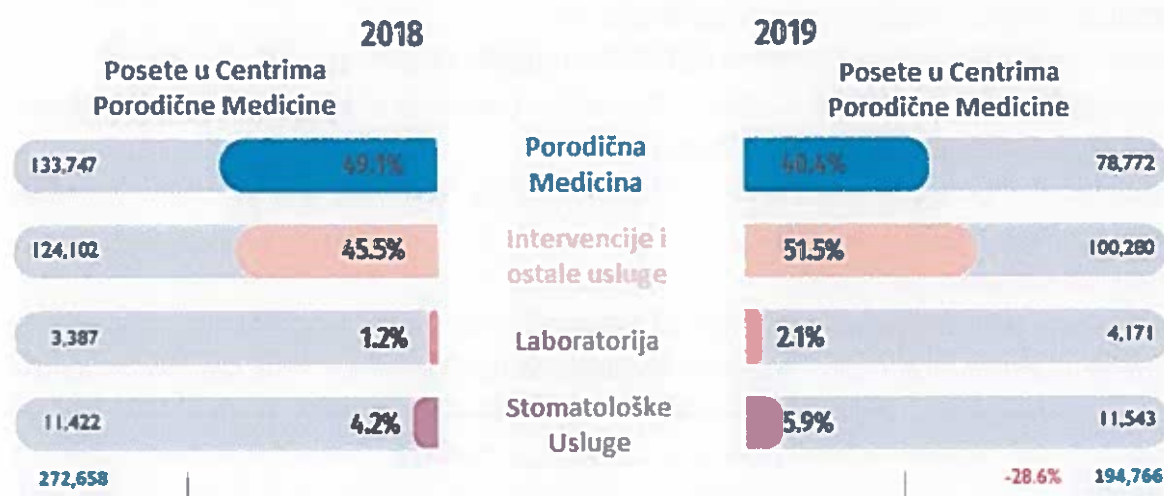
Broj zaposlenih u Centrima Porodične Medicine po zanimanjima u opštini Orahovac u 2019. godini bio je za 12,4% veći nego u prethodne dve godine. Tačnije, ova opština ima ukupno 145 zdravstvenih radnika. Od toga, 45 lekara, 71 medicinskih tehničara i sestara i 29 radnika kao administrativno-tehničko osoblje.⁹

Sledeći grafikon pokazuje da je broj opštih poseta CPM -u u opštini Orahovac opao za 28,6%. Ako uporedimo 2018. i 2019. godinu, primećujemo promene u nameni medicinskih poseta po kategorijama.

Takođe, ako analiziramo ukupan broj medicinskih poseta CPM -u sa ukupnim brojem stanovništva u ovoj opštini, ispada da je prosečna godišnja poseta lekara po osobi oko 4 puta.

Za više detalja pogledajte informacije predstavljene u donjem grafikonu.

Graf. 10 Upoređenje broj poseta u Centrima Porodične Medicine prema kategorijama, 2018-2019

Izvor: KASDATA: Broj poseta u Centrima Porodične Medicine, 2018 – 2019.

⁹ KASDATA: Zaposleni u Centrima Porodične Medicine prema struci, 2017 - 2019.

Što se tiče bolesti registrovanih u podacima i statistikama KAS -a za ovu opštinu, ispada da je 98,6% ispitanika prijavilo slučajeve različitih zaraznih bolesti (2016), u proseku 1% njih malignih bolesti (2017-2019) i prosek od njih 0,4% tuberkulozne bolesti (2018-2019).

2020. godine GCPM je snabdeven savremenom EHO opremom za radiologiju, ginekologiju i urologiju. Takođe očekuje se isporučenje EHO sa mamografijom i ortopedijom.¹⁰ Inače, tokom 2019. godine renovirali smo CSR¹¹

SOCIJALNA ZAŠTITA

Sistem socijalne zaštite predstavlja mrežu programa stvorenih za pomoć stanovnicima jednog mesta u različitim fazama njihovog života. Ovaj sistem proizilazi iz napora vlade ili organizacija da obezbede socijalnu zaštitu. To je neprekidni proces čiji je cilj da se brine o specifičnim potrebama društva. Kroz programe socijalne zaštite građani su zaštićeni od različitih životnih nesigurnosti.

U opštini Orahovac postoje neke socijalne usluge koje se pružaju stanovnicima, ali ima i od onih koje nedostaju.¹²

Centar za socijalni rad: U opštini Orahovac postoji Centar za Socijalni Rad koji se bavi važnim socijalnim pitanjima kao što su: socijalno stanovanje, mentalno zdravlje, različiti segmenti društva, uključujući starije osobe, integracija ljudi sa različitim poremećajima itd.

Kolektivne socijalne zgrade: Služe za porodice beskućnike koji su ujedno i ozbiljni socijalni slučajevi. Ovi stanovi su već izgrađeni u većini kosovskih opština. Opština Orahovac ima značajan broj beskućnika, pa postoji potreba za izgradnjom ovih stanova. Na izlazu iz Orahovca, na putu za selo Brestovac, postoji socijalna zgrada, ali ona još uvek nije u funkciji.

Centar za mentalno zdravlje: Ovaj centar je takođe od posebnog značaja za osobe sa posebnim potrebama kojima je potrebno lečenje u ovoj vrsti centra. Uzimajući u obzir različite relevantne faktore koji su uticali na psihofizičko stanje stanovništva kao što su posledice rata, siromaštvo i brojni porodični problemi, takav centar treba i opštini Orahovac.

---

¹⁰ Godišnji izveštaj o radu, januar – decembar, 2020. Opština Orahovac, str. 6.

¹¹ Godišnji izveštaj o radu, januar – decembar, 2019. Opština Orahovac, str. 24.

¹² Izrađeno od: Plan Razvoja opštine Orahovac, 2013-2023, str. 32-33.

Centar za starije osobe: U opštini Orahovac postoji centar za starije osobe, ali ovaj centar je u neprikladnom stanju za upotrebu i ne ispunjava zahteve ovog sloja društva. Međutim, u toku je izgradnja staračkog doma za dnevni boravak iznad grada Orahovac. U ovom centru je predviđena kolektivna sala za boravak i aktivnosti, sobe za odmor, terasa itd.¹³

Integracijski dom: Smatra se privremenim boravkom za osobe sa mentalnim problemima, obično do šest meseci, gde se rehabilituju da bi se vratili u porodicu i ponovo integrisali u društvo. Ova vrsta doma takođe nedostaje u opštini Orahovac.

Vaspitni dom: Je institucija u koju se smeštaju deca nakon izricanja mere od strane suda ili organa starateljstva. Takođe, šalju se maloletnici sa poremećajima u ponašanju ili nesocijalnim ponašanjima. Ovaj dom je potreban svakoj opštini. Ovaj dom nedostaje u opštini Orahovac.

Podaci Centra za Socijalni Rad u opštini Orahovac u vezi sa brojem stanovništva sa socijalnom pomoći, porodicama i glavama domaćinstava, majkama sa socijalnom pomoći predstavljaju visok stepen ekstremnog siromaštva. Prema ovim podacima proizilazi da u opštini Orahovac živi 2.581 osoba ili 590 porodica koje žive od socijalne pomoći, što znači da ovaj deo stanovništva živi u krajnjem siromaštvu. U međuvremenu, opšte siromaštvo čini veći procenat stanovništva. Najveća stopa

siromaštva pogađa muškarce (75%), dok su sa socijalnom pomoći 25% nosioci domaćinstava. Ovaj visoki nivo siromaštva proteže se na celoj teritoriji.

Preciznije, naselja koja imaju manji procenat stanovništva sa socijalnom pomoći su: Belacerkva, Nošpolje, Radoste, Sopnić, Zocište, Poluže, Velika Kruša, Kramovik, Brestovac i Bratotin. Dok su naselja sa najvećim procentom stanovništva sa socijalnom pomoći: Koznik, Senovac, Zatriće, Petković i Dobridol.¹⁴

¹³ Godišnji izveštaj o radu, januar – decembar, 2020. Opština Orahovac, str. 8.

¹⁴ Plan Razvoja opštine Orahovac, 2018-2026 - nacrt -, str. 26.

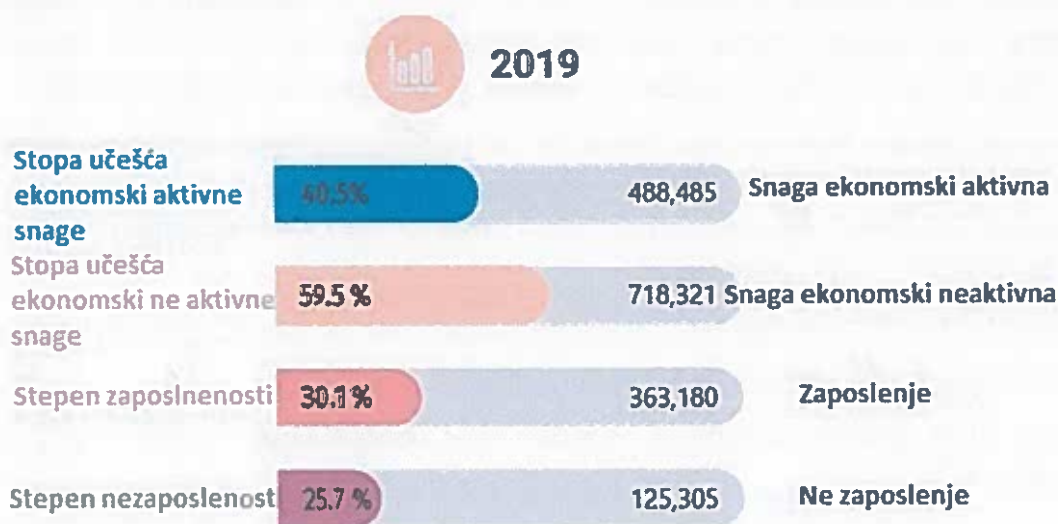
S druge strane, najnoviji podaci KAS-a za 2020. godinu (K1-K3) pokazuju da u opštini Orahovac u proseku ima 2.672 osobe ili 639 porodica koje su imale koristi od šeme socijalne pomoći. Ovde primećujemo porast od 8,3% u odnosu na ranije predstavljene podatke.

Vredi napomenuti da je opština Orahovac 2019. godine zajedno sa Udruženjem "Jetimët e Ballkani" izgradila osam (8) kuća za porodice u potrebi.¹⁵

TRŽIŠTE RADA

Sledi rezime nekih opštih statističkih podataka o tržištu rada na Kosovu.

Graf. 11 Statistike tržišta rada, 2019

Izvor: Statistička Agencija Kosova: *Godišnji Statistički Izveštaj Kosova 2020*, str. 15

Kao što se vidi na grafikonu iznad, ekonomski aktivna snaga za 2019. godinu bila je 488.485 osoba. Shodno tome, stopa učešća u ekonomski aktivnoj snazi za 2019. godinu bila je 40,5%. Dok je ekonomski neaktivna snaga za 2019. godinu iznosila 718.321 osoba, što je rezultiralo stopom učešća od 59,5% u ekonomski neaktivnoj snazi za 2019. godinu.

¹⁵ Godišnji izveštaj o radu, januar – decembar, 2019. Opština Orahovac, str. 3.

Takođe, podaci KAS-a, pokazuju da je u 2019. godini bilo zaposleno 363.180 osoba, što je rezultiralo stopom zaposlenosti od 30,1%. Iste godine bilo je nezaposleno 125.305 osoba, pa je stopa nezaposlenosti bila oko 25,7%.

Razna istraživanja su pokazala da je stopa nezaposlenosti u opštini Orahovac prilično visoka, oko 28,4%. Procenjuje se da je oko 80% nezaposlenih dugotrajno nezaposleno (duže od 12 meseci).¹⁶

Broj obveznika penzijskog fonda u 2019. godini bio je 8.668. Oko 12,8% više nego prethodne godine.¹⁷

ADMINISTRATIVNE USLUGE

Opština Orahovac ima ukupno 12 odeljenja koje su detaljno predstavljene u organizacionoj strukturi opštine (vidi Aneks). Prema statističkim podacima instituta GAP, 2019. godine, 161 osoba je bila zaposlena kao državni službenik. Oko 6,6% više nego prethodne godine.

Prema Zakonu za Lokalnu Samoupravu, Zakon br. 03 / L-040, opština je uglavnom odgovorna za pružanje i obavljanje primarnih usluga građanima. Kao rezultat toga, opština Orahovac pruža sve usluge i preuzima odgovornosti određeni Zakonom za Lokalnu Samoupravu br. 03 / L-040.

Građani opštine Orahovac, osim što im se u opštini pružaju dobre usluge, njima se takođe od 2020. godine pružaju i elektronske usluge putem E-kioska.

Takođe, tokom 2019. godine izvršena je reorganizacija administracije i otvoren je poseban šalter za emigrante.¹⁸

---

¹⁶ Plan Razvoja opštine Orahovac, 2013-2023, str.33.

¹⁷ Institut GAP. <https://www.komunat.institutigap.org/Statistics/index/1-16/271-271/y-y>

¹⁸ Godišnji izveštaj o radu, januar – decembar, 2019. Opština Orahovac, str. 4.

INFRASTRUKTURA

Održavanje javne infrastrukture ostaje jedan od glavnih izazova opština. Oni su odgovorni za održavanje, organizaciju, rad i razvoj svoje putne mreže.

Putevi: Ako analiziramo nivo pokrivenosti opštine Orahovac putevima svih kategorija, ispada da oni prelaze ukupno 157,1 km.

Opštinu Orahovac karakterišu veoma dobre veze putnog saobraćaja, koje pomažu u razvoju putničkog i teretnog prevoza. Proširenje regionalnih puteva uglavnom u centralnom i zapadnom delu opštine je dodalo značaj ovom području.

U opštini Orahovac postoje četiri kategorije puteva (prema klasifikaciji na Kosovu), počev od magistralnih do onih koji nisu kategorisani.

Putnu mrežu u opštini Orahovac čine:

- Magistralni putevi: M9.1 Đakovica-Priština
- Regionalni putevi: R107 Prizren-Đakovica, R117 Orahovac - Suva Reka, R111 Zrze – Ratkovac - Kramovik, R204 Orahovac – Velika Kruša, R110 Mališevo - Orahovac - Zrze
- Lokalni putevi: Putevi koji povezuju 34 katastarske zone sa ukupno 36 naselja, uključujući puteve koji povezuju najvažnija naselja.
- Nekategorisani putevi: Povezivaju naselja u selu kao i sve površine u kojima se odvijaju društveno-ekonomske aktivnosti.¹⁹

Prostiru se na ukupno 297,6 km puteva. Od ovog ukupnog broja magistralni putevi čine 6,2 km (2,1%), regionalni putevi 64,3 km (21,6%), lokalni putevi 114 km (38,3%), gradski putevi 30,6 km (10,3%) i nekategorisani putevi 82,5 km (27,7%) .

---

¹⁹ Plan Razvoja opštine Orahovac, 2013-2023, str.101.

Graf. 12 Mreža puteva u opštini Orahovac

Izvor: Izrađeno od: *Plan Razvoja opštine Orahovac, 2013 – 2023*, str. 102

Magistralni put smatra se dobrim. Regionalni, lokalni i urbani putevi smatraju se umereno dobrim. Dok se nekategorisani putevi ocenjuju kao dobri. Procenjuje se da 94,4% stanovništva u opštini Orahovac ima pristup asfaltiranim putevima.²⁰

Tokom 2020. godine izgrađeni su trotoari u nekim naseljima opštine Orahovac, kao što su grad Orahovac, Drenovac, Radoste, Ratkovac, Opteruše, Celine i Sopnić. Takođe, pri kraju je i izgradnja puta u selu Zocište. Nastavljaju se radovi na putu Zrze – Sopnić -Ratkovac i segmentu Sopnić – Nošpolje.²¹

Treba napomenuti da je jedan od najvećih uspeha opštine nastavak projekta puta sa četiri trake, Orahovac – Zrze , atmosferskog kanala u gradu i tri raskrsnice sa novim semaforima.²²

Jedan od vrhovnih projekata opštine Orahovac je dizajn Centralnog Gradskog Trga od strane međunarodno poznatih arhitekata, koji su gradu Orahovcu dali ikoničan i vrlo funkcionalan dizajn kako su zahtevali sami građani.²³

²⁰ Uparvo tu, str. 106.

²¹ Godišnji izveštaj o radu, januar – decembar, 2020. Opština Orahovac, str. 8, 35.

²² Upravo tu, str. 42.

²³ Upravo tu, str. 7.

Železnička mreža: Železnička mreža u opštini Orahovac je regionalnog karaktera i ima proširenje u zapadnom delu opštine Orahovac (povezujuće opštine: Prizren, Orahovac, Klina, Kosovo Polje). Ova železnička linija je jedno kolosečna i ima dužinu od 10,4 km. Ukupno 12 katastarskih zona je pogođeno železničkom mrežom ili ima direktan pristup njoj. To su: Mrasor, Kramovik, Čiflak, Dobridol, Denjne, Ratkovac, Radoste, Gedže, Zrze, Bellacrkva, Celina i Velika Kruša. Izraženo u procentima, 38,3% stanovništva Orahovca.

Ova železnička mreža je od posebnog značaja, ne samo za opštinu Orahovac, nego i za druge opštine, jer pomaže u prevozu robe i putnika. Nažalost, ova železnička linija trenutno ne radi.²⁴

Mostovi: Opština Orahovac ima dve kategorije mostova: mostove putnog saobraćaja (16) i mostove u železničkog saobraćaja (4). Generalno su u dobrom stanju. Neki od njih su oštećeni tokom rata 1999. godine, ali su obnovljeni nakon rata.

Javni prevoz: Organizovan autobusima i drugim prevoznim vozilima i prilično je dobro organizovan. Od ukupno 36 naselja u opštini Orahovac, njih 31 ima pristup javnom prevozu autobusom, dok pet (5) nema. Na osnovu broja stanovništva u ovim naseljima, ispada da 96% njih ima javni prevoz organizovan autobusom, dok 4% nema pristup javnom prevozu.

Vredi napomenuti nastavak obnove autobuske stanice, koja se očekuje da bude završena 2021. godine.²⁵

Opština Orahovac je nedavno izgradila parkove u Gedže, Radoste, Donje Potočane, Dobridol, Sopnić, Celine, Zoćište i Ratkovac. Očekuje se izgradnja novih parkova tokom 2021. godine.²⁶

TELEKOMUNIKACIJA

Je prenos informacija iz različitih vrsta tehnologija na žice, radio, optiku ili druge elektromagnetne sisteme.

Mreža fiksne telefonije: u opštini Orahovac povezana je optičkim vlaknima. Ovom mrežom upravlja PTK jedinica u Orahovcu, koja ima samo

²⁴ Plan Razvoja opštine Orahovac, 2013-2023, str. 110.

²⁵ Godišnji izveštaj o radu, januar – decembar, 2020. Opština Orahovac, str. 8.

²⁶ Upravo tu, str. 7.

jedan poštanski objekat i ima optičku elektranu. Od ukupno 36 naselja, samo njih 5 ima direktan pristup mreži fiksne telefonije. Ako se analizira prema broju stanovnika u naseljima, njih 47,5% ima direktan pristup mreži fiksne telefonije. Ova statistika nije zadovoljavajuća, jer ova mreža pokriva mali deo naselja, ali sa većim brojem stanovništva.

Mreža mobilne telefonije: Na teritoriji Orahovca je prilično dobro pokrivena. Sva naselja u opštini Orahovac imaju pristup uslugama mobilne telefonije, koje pružaju dva operatora licencirana od strane Regulatornog Tela za Telekomunikacije (RTT).

Internet usluge: Postoji nekoliko operatera koji distribuiraju Internet usluge u opštini Orahovac. Teritorija opštine nije u potpunosti pokrivena internet uslugama. Uglavnom planinska područja i neki delovi seoskih naselja nisu pokriveni, ali čak se i ovde usluge nude putem internet kafea.

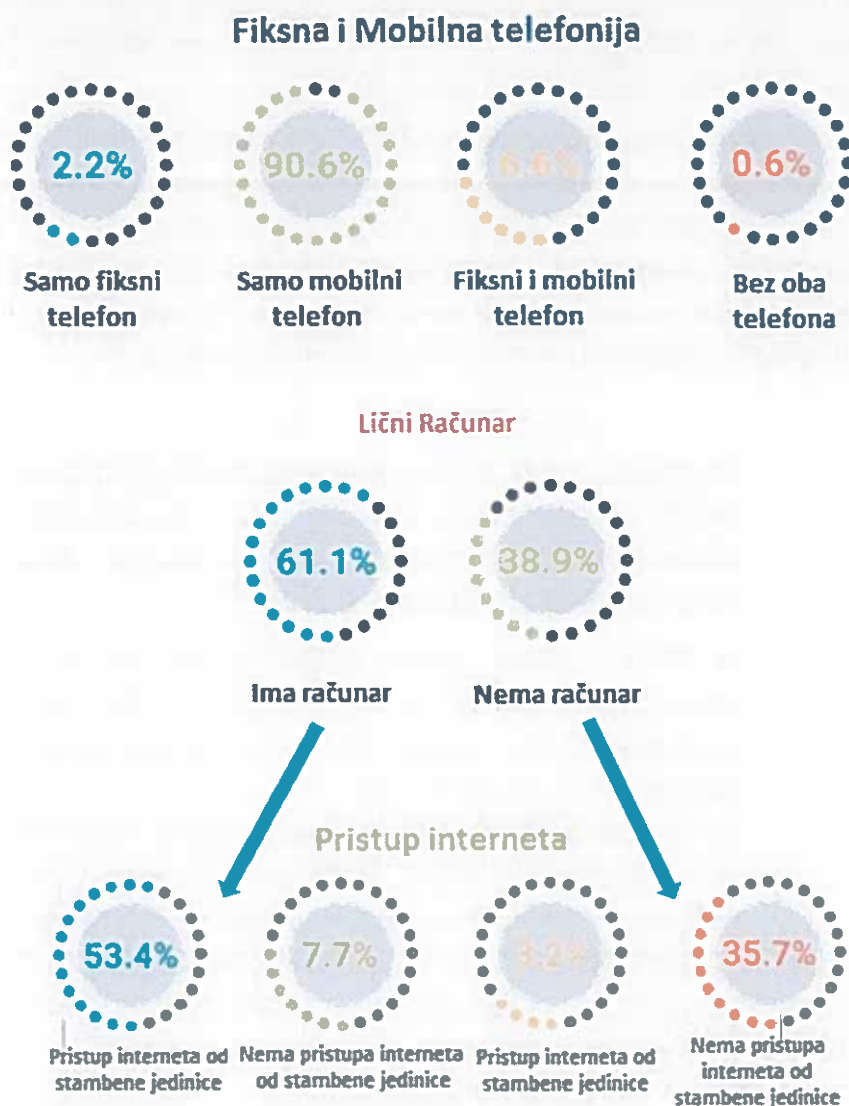
Radio i televizija: Radio-televizijska mreža u opštini Orahovac rasprostranjena je gotovo na celoj teritoriji opštine.²⁷

Sledeći grafikon predstavlja rezultate ankete od strane KAS-a, u vezi sa privatnim domaćinstvima u običnim stanovima, prema posedu telefona, računara i pristupa internetu u opštini Orahovac. Rezultati ove ankete pokazuju da samo 2,2% domaćinstava u opštini Orahovac ima fiksni telefon. Velika većina njih (90,6%) poseduje samo mobilni telefon. Fiksni i mobilni telefoni imaju ih 6,6%, dok ni fiksni ni mobilni 0,6%.

---

²⁷ Podaci o telekomunikaciji obezbeđeni su u Planu Razvoja opštine Orahovac, 2013-2023, str.114-115.

Graf. 13 Privatna domaćinstva u običnim stanovima prema posedu telefona, računara i pristupa internetu u opštini Orahovac.

Izvor: KASDATA: *Privatna domaćinstva u stanovima prema posedu telefona, računara i pristupa internetu, 2016.*

Što se tiče posedovanja ličnog računara, rezultati ove ankete pokazuju da 61,1% domaćinstava u opštini Orahovac poseduje najmanje jedno, a 38,9% ne. Od domaćinstava koja poseduju računar, 53,4% ima pristup Internetu iz stambene jedinice, a 7,7% nema. Dok iz domaćinstava koja nemaju računare, 3,2% koriste alternativne mogućnosti pristupa internetu, a 35,7% uopšte nema pristup.

MREŽA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Mreža električne energije dobro je pokriven u smislu napajanja. Međutim, stanje ove mreže u određenim pravcima nije dobro i zahteva intervencije. Od ukupne dužine 36 km, 34,3 km električne mreže nalazi se u baštenskom području. Generalno se zahteva da se njegov kapacitet u svim pravcima poveća negde sa 10 kw na 20 kw.

Poboljšanje električne mreže na opštinskom nivou takođe treba uraditi u segmentu poboljšanja fizičke infrastrukture električnim stubovima. Ovaj segment energetske infrastrukture opštine predlaže se u svim pravcima distribucije električne energije kapaciteta 20 kw, u betonskim stubovima standardnih dužina (prema EU standardima). Dok je u urbanom području poželjnije imati podzemne kablove. Važno je napomenuti da bi mrežu fizičke energije na nivou naselja trebalo selektivno nadograditi dodatnim drvenim ili betonskim stubovima.²⁸

JAVNA RASVETA

Postojeća mreža javne rasvete obuhvata grad Orahovac i većinu ostalih naselja. Mreža sistema rasvete je sastavljena od drvenih stubova. Neki od njih su betonski stubovi visoki do 8,5 m. Rastojanje između stubova je 35 m.²⁹

U 2018. i 2019. godini preko 10 km je pokriveno javnom rasvetom. U 2020. preko 14,3 km, kao i u 2021. preko 15 km i još uvek traje. Dakle, opština Orahovac je u roku od tri godine pokrila ukupno 40 km javne rasvete.

Obuhvaćena naselja su: tri naselja grada Orahovac, Belacrkva, Zrze, Gedže, Radoste, Ratkovac, Denjane, Dobridol, Čiflak, Petković, Mrasor, Drenovac, Nogavac, Velika Kruša, Retimlje.

Dakle, iz gore navedenih podataka vidi se da je opština Orahovac prilično mnogo uložila i regulisala mrežu javne rasvete. Međutim, opština Orahovac, kako bi stanovnicima obezbedila bezbedno kretanje, nastavlja prilagođavanje mreže javne rasvete tamo gde je to potrebno, kako u velikim i gustim naseljima, tako i u sekundarnim centrima.

---

²⁸ Plan Razvoja opštine Orahovac, 2013-2023, str.116.

²⁹ Plan Razvoja opštine Orahovac 2018-2026 – nacrt -, str. 55.

SNABDEVANJE PIJAĆE VODE

Građani opštine Orahovac pijaćom vodom snabdevaju se kroz tri oblika:

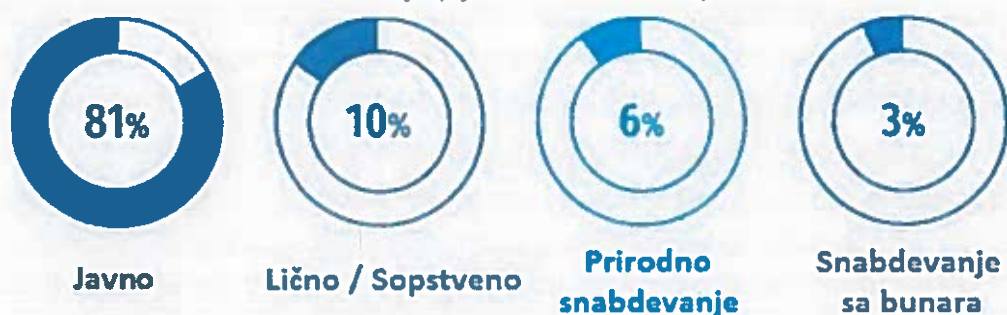
- Centralni sistem snabdevanja - vodosnabdevanje RKV „Gjakova“
- Mali sistemi - lokalni vodovod (sistem pumpanja), i
- Lični bunari.

Opština Orahovac nema veoma razvijen sistem snabdevanja pijaćom vodom. Kolektivno snabdevanje vodom se prostire na 81% opštine (29 naselja), dok 19% (7 naselja) ima nedostatak. Prema zvaničnim opštinskim podacima, broj domaćinstava priključenih na vodovod je 11.836.

Međutim, snabdevanje pijaćom vodom stanovnika opštine Orahovac je zadovoljavajuće. Međutim, smatra se da se u selima koja imaju sistem vodosnabdevanja, posebno tokom vrućeg perioda, voda za piće takođe zloupotrebljava za navodnjavanje zemljišta.

Vodovodom i kanalizacionim sistemom (kanalizacija i kišnica) u opštini Orahovac upravlja RKV „Gjakova“.³⁰ 2020. godine završen je projekat pumpi vode za piće u selu Pastasel.³¹ Ipak, ostaje izazov snabdevanje pijaćom vodom za naselja koja još uvek nemaju (Mrasor, Koznik i Zatriće).³²

Graf. 14 Snabdevanje pijaćom vodom u opštini Orahovac

Izvor: Plan Razvoja opštine Orahovac, 2018-2026 – nacrt, str.43

³⁰ Plan Razvoja opštine Orahovac, 2018-2026 – nacrt -, str. 41-42.

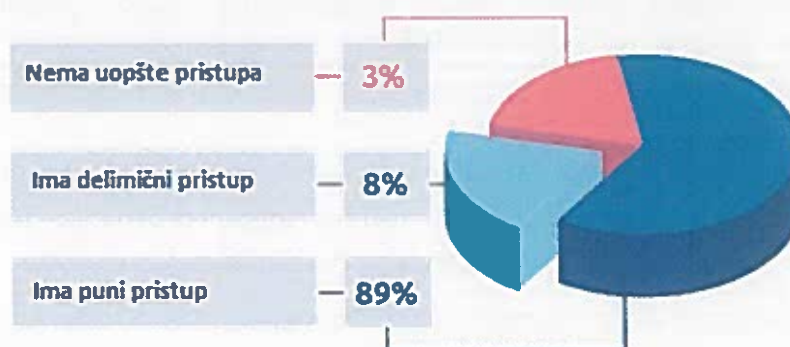
³¹ Godišnji izveštaj o radu, januar – decembar, 2020. Opština Orahovac, str. 6.

³² Upravo tu, str. 42.

KANALIZACIJA

U opštini Orahovac, većina naselja ima pristup kanalizaciji, ali postoji nedostatak tretmana otpadnih voda. Smatra se da 98% naselja u ovoj opštini ima pristup kanalizaciji.

Graf. 15 Pristup u sistem kanalizacije u opštini Orahovac

Izvor: Plan Razvoja opštine Orahovac, 2018-2026 – nacrt, str. 43.

Sistem kanalizacije, stanje kanalizacione mreže i ukupan nedostatak prečišćavanja otpadnih voda u opštini Orahovac, dovodi do zagađenja reka, zemljišta i naravno podzemnih voda. Takvo zagađenje predstavlja ozbiljnu pretnju po zdravlje stanovništva, kao i životnu sredinu.

Smatra se da bi se rešenje ovog problema rešilo izgradnjom kolektora oko reka i potoka. Ovo će eliminisati zagađenje životne sredine i sve opasnosti izazvane otpadnim vodama. Zbog konfiguracije terena, sva naselja sa jednim kolektorom ne mogu se uključiti i tretirati u jednoj postrojenja. Međutim, treba obezbediti tri (3) kolektora i tri (3) postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda koje se ispuštaju u reku Beli Drim i druge reke.³³

Vredi napomenuti da opština Orahovac od 2018-2019. godine ima postrojenje u Kramoviku, koji je koštao oko 100.000 € i obuhvata samo selo Kramovik sa procentom koji ne prelazi 5% teritorije opštine Orahovac.

---

³³ Plan Razvoja opštine Orahovac, 2018-2026 – nacrt -, str. 46-47.

Opština takođe ulaže u tretman korita reka u Velikoj Kruši, Velikoj Hoči, Brestovac, Velikoj Hoči i Nagavcu. U toku je i tretman potoka u Opteruši, Donje Potočane, Radoste i Poluže.

Dok će se problemi sa koritima potoka u Denjane, Ratkovcu, Celini, Sopnicu, Gedže, Brestovcu vrlo brzo rešiti.³⁴

Tokom 2020. godine završeni su radovi na kanalizacionoj mreži u selu Dobridol, dva (2) segmenta u selu Velika Kruša, dva (2) segmenta u Opteruši i dva (2) segmenta u Belackvi. Proširenje kanalizacije u selima Bratotin i Ratkovac se nastavlja.³⁵

OTPAD

Količina otpada koji se sakupi u toku dana iznosi oko 20-30 tona, a prema izveštajima dve kompanije (Ekoregijoni i Ekodrinia) koje posluju u opštini Orahovac, usluga sakupljanja otpada odvija se u svim naseljima opštine, međutim deo domaćinstava odbija da se dogovara sa operaterima. Uprkos pokrivenosti od 100%, i dalje se nailazi na divlje deponije, kao i na nekontrolisanom odlaganje otpada. Takođe su identifikovane osetljive tačke uticaja na životnu sredinu u ovoj opštini sa posebnim naglaskom na sektor otpada, prema izveštaju o otpadu, objavljenom 2014. godine od strane Kosovske Agencije za Zaštitu Životne Sredine (KAZŽS).

Smatra se da je površina divljih deponija u opštini Orahovac oko 15 ari.

Glavni razlozi nepotpunog sakupljanja otpada su različiti, kao što su:

- Nizak nivo svesti kod nekih stanovnika
- Ograničeni kapacitet Javnog preduzeća za upravljanje otpadom
- Neplaćanje dela dobitnika usluge
- Nerešavanje pitanja građevinskog otpada (rušenje)
- Nerešen problem upravljanja otpadom od životinjskog otpada i
- Niska i neformalna stopa odvajanja i recikliranja.³⁶

U 2018. godini izgrađena je deponija za građevinski materijal koja se nalazi na izlazu grada Orahovac (put za Drenoc), površine oko 11 ha.

---

³⁴ Godišnji izveštaj o radu, januar – decembar, 2020. Opština Orahovac, str. 6.

³⁵ Upravu tu, fq. 40.

³⁶ Plan Razvoja opštine Orahovac 2018-2026 - nacrt-, str. 60.

KULTURA

Kulturno nasleđe u opštini Orahovac od ilirskih vremena do danas je raznoliko, ali nažalost bez odgovarajuće institucionalne zaštite. Mnoge kulturne vrednosti su uništene i izložene vremenskom i ljudskom faktoru. Opština Orahovac treba da se brine, između ostalog, posebno o dragocenom kulturnom blagu kao što je Sahat-kula u Orahovcu, koja datira iz 1206. godine (nekada mali ilirski dvorac), zatim kulama Anadrini, Dvorcu Durmana, III i IV veka, dvorac zamka (Zatriće, Gedže, Petković) itd.³⁷

Slika. 5 Sahat Kula, Orahovac

U opštini Orahovac postoji ukupno 70 objekata identifikovanih tokom 2002-2003, kao objekti kulturne baštine. Najnoviji spisak Kulturnog nasleđa pod privremenom zaštitom (2015-2016) uključuje 18 spomenika u kategoriji Arheološko nasleđe i 20 spomenika u kategoriji Arhitektonsko nasleđe, povećavajući broj na ukupno 38 spomenika.³⁸

S obzirom da je opština Orahovac jedna od najstarijih opština na Kosovu, stoga su kulturno-istorijski spomenici brojni. Neki od njih su: Sahat Kula, tekija i turbe Halveti, tekija i turbe Rifai, tekija i turbe Melami, turbe Sheh Ibrahim u Maloj Hoči, turbe Derviš Hysena u Celine, turbe Derviš Latifa u Radoste, turbe Shejh Fetaha u Denjane, turbe Derviš Ibrahima u Denjane, turbe Derviša Shabanija u Dejneu, kuća Qamil Vučitrne, kuća-muzej Ukshin Hoti, kula

³⁷ Plan Razvoja opštine Orahovac, 2013-2023, str.78.

³⁸ Plan Razvoja opštine Orahovac, 2018-2026 - nacrt-, str. 119.

Hajrullah Canta, kula Met Berisha u Kramoviku, stara česma u Orahovec, džamija u Zatriče, kula Ismet Ćmege, seoska džamija u Drenovcu, seoska džamija u Pustoselo, seoska džamija u Zrze, kompleks u Gradišu - Zrze, seoska džamija u Maloj Hoči, seoska džamija u Velikoj Kruši, kameni most u Belckrvi, džamija Sokoli u Orahovcu, džamija Kasumi u Orahovcu, slovenska sveta crkva itd.

Opština Orahovac ima bogato kulturno nasleđe u sportskim aktivnostima koje su razvili mladi opštine, kao što je sportska dvorana - Orahovac. Takođe, i drugi sportski tereni u drugim naseljima. 27.02.2019 svečano je otvorena sportska dvorana „Mizahir Isma“, projekat vredan oko 3 miliona €. Dvorana je vrlo funkcionalna, s obzirom na to da je domaćin košarkaških utakmica u okviru Super lige, futsal utakmica i rukometa. Dvorana je jedan od projekata kroz koji je povećano interesovanje mladih ljudi da se bave raznim sportovima, čime se podstiču fudbalski klubovi i škole u maksimalnom angažovanju igranja i odvijanja različitih takmičenja. Ukupno postoje 15 sportskih klubova u fudbalu, košarci, rukometu, stonom tenisu, šahu itd.

Tokom 2020. godine izrađena je popravka Doma Kulture u selu Ratkovac. Takođe, pri kraju je i izgradnja infrastrukture za kulturne aktivnosti u selu Denjane.³⁹

Opština Orahovac takođe ima u funkciji Opštinsku biblioteku „Sulejman Krasniqi“, koja ima 18.324 primerka naslova knjiga. Knjige su raznovrsne, počinju za decu, ali i za odrasle, iz različitih žanrova. Biblioteka broji 412 članova.

Treba napomenuti da opština Orahovac ima značajan broj registrovanih NVO, koje deluju u opštini. Ovi NVO bave se odvijanjem različitih kulturnih, omladinskih i sportskih aktivnosti, čiji je cilj očuvanje kulturnih vrednosti i podsticanje mladih u sportskim aktivnostima. Trenutno postoje 16 registrovanih NVO koji se bave kulturom i omladinom a 21 iz sporta.

Odeljenje za kulturu, omladinu i sport u ovoj opštini podržava nevladine organizacije i pojedince kroz subvencije tokom godina.

Omladinski centar SHL-KOSOVA je centar koji se bavi obukom, angažovanjem i učešćem mladih u opštini u raznim sportskim, kulturnim i omladinskim aktivnostima. Ovaj centar glavni fokus ima na pripremi mladih za životne veštine, gde kroz razne igre organizuje takmičenja. Među ostalim kulturnim aktivnostima su razne posete mladih različitim gradovima radi upoznavanja sa različitim tradicijama i kulturama.

---

³⁹ Godišnji izveštaj o radu, januar – decembar, 2020. Opština Orahovac, str. 8.

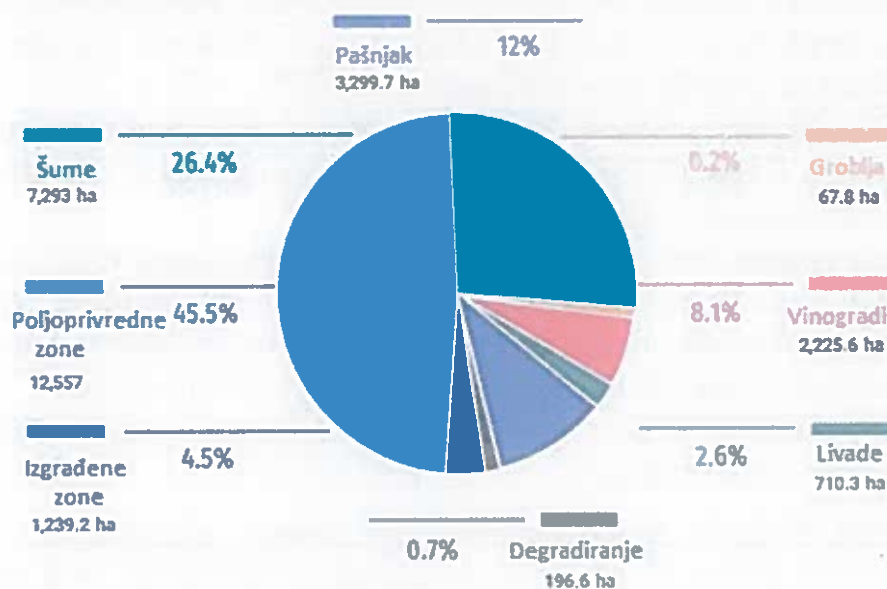
EKONOMSKI PROFIL OPŠTINE ORAHOVAC

Povoljni topografski, klimatski i agroekološki uslovi uticali su da poljoprivreda, vinogradarstvo i vinarstvo budu osnovne ekonomske delatnosti u opštini Orahovac. I to u svim aspektima, uključujući proizvodnju, izvor prihoda i zaposlenje.⁴⁰

Teritorija opštine Orahovac zauzima površinu od 27.589 ha. Ovo se zasniva na digitalizaciji ortofotoa i drugih dokumenata, terenskom radu, podacima koje pružaju zvanične opštinske službe, kao i našim proračunima, uvek u kontekstu upotrebe i odredišta područja na opštinskom nivou.⁴¹

Više je nego važno napomenuti da od 2018. godine opština Orahovac ima Ekonomsku zonu sa prostorom od 35 ha, što preduzećima pruža prostor i bolje uslove za rad.

Graf. 16 Korišćenje imovine (%) u opštini Orahovac

Izvor: Plan Razvoja opštine Orahovac, 2018-2026 - nacrt-, str. 142.

⁴⁰ Plan Razvoja opštine Orahovac, 2018-2026 - nacrt-, str. 27.

⁴¹ Upravo tu. 142.

Opština Orahovac sa bogatom istorijom proizvodnje vina i plodnim zemljištem ima veliki potencijal za budući razvoj. Iako je vinska industrija samo jedna tačka u kosovskom poljoprivrednom sektoru, ona ima potencijal da uđe na evropska tržišta gde je potražnja za uvoznim vinima velika. Shodno tome, ekonomski razvoj Kosova je snažno povezan sa razvojem u opštini Orahovac. Stoga je ekonomski razvoj opštine Orahovac orijentisan uglavnom na poljoprivredu, vinogradarstvo i perikulturu. Procenjuje se da oko 65% stanovništva živi od poljoprivrednih aktivnosti.

Prosečni godišnji prihod za poljoprivrednika je približno 2.500-3.000 €. Opština u potpunosti ima koristi od povoljnih topografskih, klimatskih i agroekoloških uslova, gde je 13.000 ha obradivog zemljišta, od čega je 3.500 ha u sistemu navodnjavanja. Orahovac predstavlja bazu proizvodnje voća i povrća na Kosovu sa 2.040 ha povrtarskih površina i 95 ha voća.

Sa bogatom prošlošću u proizvodnji vina i plodnim poljoprivrednim zemljištem, ima značajan potencijal za budući razvoj. Orahovac je uglavnom poljoprivredna opština, jer oko 2/3 stanovnika ove opštine živi u njenim selima.

Opština Orahovac ima oko 50% vinograda na Kosovu i kapacitet prerade. Stanovništvo opštine Orahovac ima drevnu tradiciju uzgoja grožđa i vina. Grožđe se na ovom području gaji još od ilirskih doba.⁴²

Preduzeća: Ukupan broj registrovanih preduzeća za period 2000-2018, u opštini Orahovac je 3.215. preduzeća, dd toga je 2.966 (92,3%) aktivnih, a 249 (7,7%) pasivnih. Dok je ukupan broj zaposlenih u aktivnim preduzećima 5.618 (93,9%), dok u obavezama 365 (6,1%). Ovi podaci su predstavljeni na grafikonu br. 14.

Dok, prema Kancelariji za registraciju preduzeća u opštini Orahovac, danas posluje preko 3.684 preduzoća, od kojih 50% komercijalno, 15% uslužno, 16% proizvodnje i 19% prevozno.

---

⁴² Plan Razvoja opštine Orahovac, 2011, str. 86.

Graf. 17 Broj preduzeća registrovanih za period 2000 - 2018, u opštini Orahovac.

Izvor: Plan Razvoja opštine Orahovac, 2018-2026 - nacrt -, str. 24.

Broj preduzeća registrovanih i zatvorenih po sektorima ekonomskih aktivnosti tokom 2019. godine je sledeći.

Tab. 4 Broj registrovanih i zatvorenih preduzeća po sektorima privrednih delatnosti, 2019

Br.	SEKTORI I EKONOMSKE AKTIVNOSTI	REGJISTROVANE	ZATVORENE
1	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	0	1
2	Ruda i kamenolom	1	0
3	Proizvodnja	42	6
4	Napajanje električnom energijom, parni gas i klimatizacija	1	0
5	Snabdevanje vodom, kanalizacije, upravljanja otpadom i regod.alizacije	0	0
6	Građevina	12	2
7	Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila, motorcikala	32	21
8	Prevoz i čuvanje	5	0
9	Smeštaj i aktivnosti ugostiteljskih isluqa	15	2
10	Informacija i komunikacija	2	0
11	Finansijske aktivnosti i osiguranja	0	0
12	Aktivnosti nekretnine	0	0
13	Stručne, naučne i tehničke aktivnosti	7	2
14	Administrativne i aktivnosti podrške	5	0
15	Javna uprava i zaštita: prinuđeno socijalno osiguranje	0	2
16	Obrazovanje	0	1
17	Ljudsko zdravlje i aktivnosti socijlanog rad a	1	1
18	Umetnost, zabava i rekreacija	0	1
19	Ostale uslužne aktivnosti	7	3
Ukuno		130	52

Izvor: KAS: Godišnji Statistički Izveštaj Republike Kosova 2020, str. 191.

Porast broja preduzeća nije se odrazio na značajno poboljšanje opštinske ekonomije i smanjenje nezaposlenosti jer se većina preduzeća bavi neproduktivnim aktivnostima.⁴³

Poljoprivreda: Prema podacima KAS-a, opština Orahovac ima 13.600 ha poljoprivrednog zemljišta. Površina poljoprivrednog zemljišta smeštenog uz reku Drini i Bari na nadmorskoj visini od 310-350 m, je aluvijalno zemljište visoke plodnosti, u kome se gaje intenzivne poljoprivredne kulture kao što su: perimkultura (vrste, paradajz, krompir, krastavci, lubenica, šargarepa i dr.) i ratarske kulture (pšenica i kukuruz). U brdskim zemljama na nadmorskoj visini od 350-600 m nalazi se zemljište tipa smonice, gde se obrađuju prolećne i jesenje ratarske kulture, zatim višegodišnje useve poput pašnjaka.

Žitarice se prostiru na ukupnoj površini od 3.586 ha, gde dominira kultura pšenice sa površinom od 1.929 ha, a sledi usev kukuruza sa 1.602 ha. Povrtarske kulture zauzimaju ukupnu površinu od 2.040 ha, gde dominira usev začina sa površinom od 830 ha, zatim usev tikvice sa 319 ha, usev krompira sa 227 ha, rod lubenice sa 205 ha i rod luka sa 188 ha.

Prema statističkim podacima KAS-a, opština Orahovac je 2014. godine posedovala ukupno 5.750 traktora. Od toga 1.310 (22,8%) starih 0-10 godina i 4.440 (77,2%) tokom 10 godina. Kao što se može videti, imamo problem sa zastarevanjem radnih alata.

Prema opštinskom planu razvoja u ovoj opštini za period 2018-2026, prioriteti koje poljoprivredu treba dati su: zaštita i proizvodnja biljaka, transformacija malih porodičnih poljoprivrednih agencija u velika komercijalna, upotreba novih poljoprivrednih praksi i njihova primena, poboljšanje produktivnosti i rast prinosa upotrebom hibrida i sorti sa visokim biološkim potencijalom, započinjanjem dugoročnih programa izgradnje kapaciteta, pružanjem institucionalne podrške, pružanjem savetodavnih usluga i tehničke podrške. Vredi napomenuti da je 2018. godine prvi put odobren budžet od 1,028,000 € za poljoprivredu.

---

⁴³ Strategija za lokalnu samoupravu 2016-2026, str. 22.

Da bi pomogli farmerima i poljoprivrednicima opštine Orahovac, opština Orahovac je 2019. i 2020. godine prvi put započela podelu poljoprivrednih mehanizama i nastavlja se danas. Tokom 2019. godine izabrano je 738 dobitnika iz svih poljoprivrednih sektora kojima je podeljeno 12 vrsta poljoprivrednih mehanizama. Dok su tokom 2020. godine izabrani ukupno 800 dobitnika kojima je podeljeno 12 vrsta poljoprivrednih mehanizama.

Takođe, opština Orahovac neprestano podržava poljoprivrednike postavljanjem plastenika, izgradnjom štala i deljenjem košnica.⁴⁴ Tokom 2018. godine izabrana su 123 dobitnika plastenika, dok je tokom 2019. godine izabrano 247 dobitnika. Danas je u opštini Orahovac pokriveno oko 50 ha plastenicima.

Takođe, tokom 2019. godine izgrađeno je 14 štala u sektoru stočarstva, 11 štala za mlečne krave i 3 staje u sektoru živine. Tokom 2019. godine dodeljeno je 527 košnica.

Infrastruktura u poljoprivredi se smatra dobrom. Međutim, opština Orahovac neprestano radi na popravci poljskih puteva širom opštine, gde je veliki deo ovih puteva popravljen. Treba napomenuti da je opština Orahovac 2020. godine uložila u izgradnju odvodnih kanala u Zrze, Ratkovac - Gedže, Radoste.⁴⁵

Vinogradstvo: Sa oko 2.416 ha, kao i preradom vina, opština Orahovac se izdvaja na Kosovu i u regionu. Gaji se i stono grožđe. Fizičko-prirodni faktori su prilagodljivi za gajenje ove kulture. Prostorni obim obrađenih površina je više u brdskim predelima sa orijentacijom prema istoku. Kvalitet grožđa je visokog standarda.⁴⁶ Prema najnovijim podacima nadležnog odeljenja u opštini Orahovac, površine zasađene vinogradima u opštini Orahovac iznose 2.477 ha. Od toga je 1.943 ha površina sa vinogradima vinove loze, dok je 534 ha površina sa vinogradima stonog grožđa.

Prema statističkim podacima KAS-a (2014), 51,3% poljoprivrednih agencija u opštini Orahovac bavi se uzgojem grožđa za vino, dok ih 48,7% uzgajanjem stonog grožđa. Za više detalja pogledajte donji grafikon.

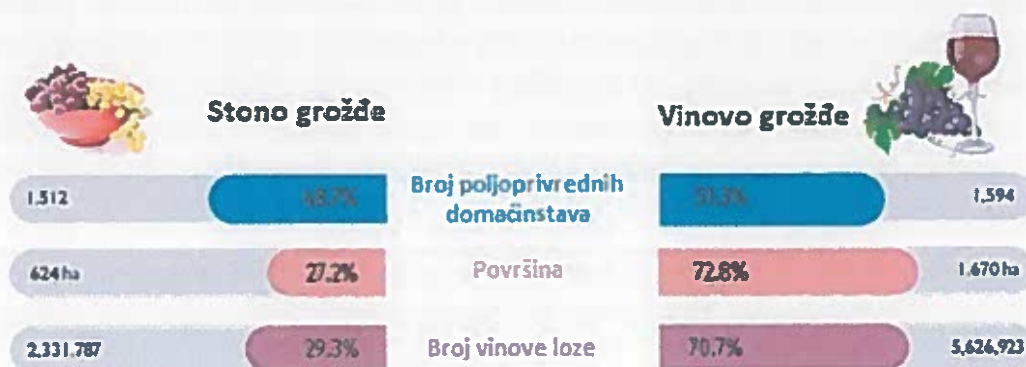
---

⁴⁴ Godišnji izveštaj o radu, januar – decembar, 2020. Opština Orahovac, str. 6.

⁴⁵ Upravo tu, str. 50.

⁴⁶ Plan Razvoja opštine Orahovac, 2011, str. 76.

Graf. 18 Vinogradi prema kategorijama u opštini Orahovac

Izvor: KASDATA: Vinogradi prema opštinama, 2014.

Proizvodnja vina: Pre 1999. godine proizvodnja bila je do 12,5 miliona evra, sa kapacitetom prerade od 30.000 do 40.000 tona grožđa i 10 miliona litara vina godišnje. Pre 1990. godine, 80% fabričkih proizvoda izvozilo se na evropska tržišta, SAD i Kanadu. 2001. godine postignut je sporazum sa nemačkim privatnim kompanijama o izvozu 200.000 litara vina u narednih 5 godina, počev od 2002.

Kapacitet proizvodnje vina je 50 mil. litar / godišnje; za skladištenje vina 500.000 hektolitara godišnje, dok je proizvodnja vina 2003. iznosila 4,8 miliona litara, 1,1 milion litara 2004. Proizvodnja grožđa 2003. bila je 7,3 miliona kg, dok je 2004. iznosila 2,4 miliona kg. Vinogradi u vlasništvu privatnih dobavljača iznose oko 2.500 ha. Prema najnovijim podacima, opština Orahovac godišnje proizvede oko 5 miliona vina.

Kapacitet za proizvodnju belog vina „Brnjača - I“ izgrađen je 1975. godine, sa podrumom kapaciteta 18 miliona litara, 2 jedinice za sakupljanje grožđa, 16 jedinica za fermentaciju, delom za destilaciju, za flaširanje, linijom ambalaža i laboratorija. „Brnjača – II“ izgrađen 1982. godine za crno vino ima kapacitet podruma od 18 miliona litara, uključujući 5 miliona litara za skladištenje drveta, 4 jedinice za sakupljanje grožđa, 48 jedinica za fermentaciju, 25 vagona / jedinica.⁴⁷

⁴⁷ Po aty, fq. 30.

Stočarstvo: Smatra se još jednom ključnom poljoprivrednom oblašću u opštini Orahovac. Ima opsežni karakter, jer ga poljoprivrednici gaje u malom broju. Uzgajaju se tri vrste goveda, gde najčešća rasa zove se *Buš*, koja je manje produktivna u mleku od ostalih. U stočarsvu uzgajaju se: Goveda, ovce, koze, konji, bivoli itd.. U poslednje vreme postoji tendencija da se ova grana poljoprivrede prebaci na intenzivno stočarstvo, sa unapređenjem govedarske rase, sa simentalnom, montafonom rasom, itd. Veterinarska stanica u Orahovcu brine se o stoci u opštini Orahovac od 1960. godine.

Prema podacima KAS-a (2014), opština Orahovac je u 2014. godini brojala ukupno 9.854 goveda, 7.102 ovaca, 1.049 koza, 122 svinje, 51 konja, magarca i mazgi i 13 bivola. Dok, 3.992 košnice.

Vredi napomenuti da je u septembru 2020. godine opština Orahovac prvi put raspisala poziv za dodelu komora i 16 podnosilaca zahteva imalo je koristi od ovog poziva. Dok je za Laktofriz imalo koristi 39 kandidata. Takođe, tokom 2020. godine, opština Orahovac je započela podršku poljoprivrednicima gradeći štale.⁴⁸ U opštini Orahovac danas postoji oko 180 štale za stoku.

Brojleri: Takođe je opsežnog karaktera. Osim piletine koja se više uzgaja, malo je drugih vrsta brojlera. Neke od njih mogu se videti u prirodi u divljini.

Prema podacima i statistikama KAS-a (2014), u opštini Orahovac je 2014. godine bilo ukupno 129.413 brojlera. Od toga, kokošaka za jaja 93.866 (72,6%), pilića, kokoške i petla 29.821 (23%), pilića za tov 2.745 (2,1%), optičari 1.087 (0,8%), patke i guske 722 (0,6%) i druge 1.172 (0,9%).

Šumarstvo: Zaštita šuma od nekontrolisane seče šuma, kao i korišćenje i pošumljavanje šumskih površina zadatak je nadležnih institucija. Ova područja imaju pejzažnu i turističku atraktivnost. Kontrolisano pošumljavanje zamenjuje oboreno drveće uz očuvanje ekosistema. Šteta šumskih ekosistema nastaje kao rezultat ilegalne seče. Za pošumljavanje koriste se brojne metode kojima je cilj zamena posečene drvne mase i očuvnje biodiverzitet. U svim programima pošumljavanja posebna pažnja posvećuje se očuvanju šuma.⁴⁹

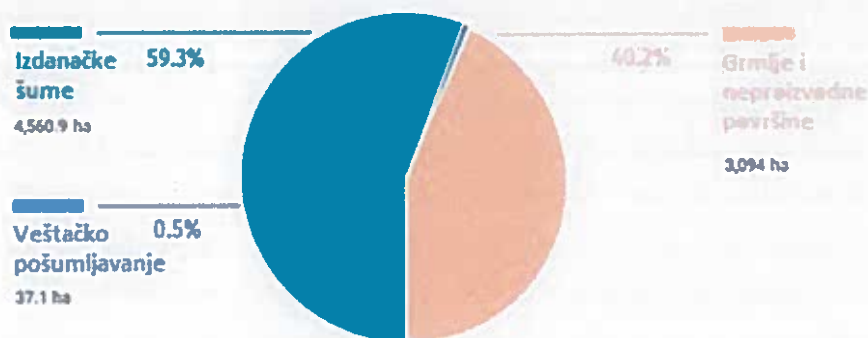
---

⁴⁸ Godišnji izveštaj o radu, januar – decembar, 2020. Opština Orahovac, str. 6-8.

⁴⁹ Plan razvoja opštine, 2011, str. 187.

Ukupna površina šuma u opštini Orahovac iznosi 7.692 ha. Od toga 4.560,9 ha (59,3%) izdanačkih šuma, 3.094 ha (40,2%) i samo 37,1 ha (0,5%) veštačkih šuma.

Graf. 19 Ukupna površina šuma prema kategorijama u opštini Orahovac

Izvor: Plan razvoja opštine Orahovac 2018-2026 - nacrt-, str. 33.

Treba napomenuti da je opština Orahovac tokom 2020. godine zasadila 7.000 stabala i nastavlja da sadi u raznim naseljima opštine. Takođe, operativni plan pošumljavanja novih površina predviđa sadnju 20 ha novim šumama kao što su: crni bor, bung i hrast.⁵⁰

Turizam: Manje je razvijen, i ako je Orahovac jedan od najstarijih gradova na Kosovu, sa relikvijama nekadašnjih drevnih naselja, koja datiraju iz ranog rimsko-ilirskog doba. Resursi za rekreativni turizam postoje u kanjonu Beli Drim, pešačka staza vrha „Škodranija“ u Orahovcu, zatim Obelisk u Gradišu, kula junaka „Tonija i Mici“ u Opterušu.

Kulturni turizam se uglavnom može zasnivati na kulturno - arhitektonskom nasleđu: tradicionalnim kućama, arheološkom kulturnom turizmu, pećinama, hamamima, arhitektonskom i verskom nasleđu u Velikoj Hoči, koje je već zaštićeno Ahtisarijevim paketom iz kojeg potiče i Zakon za zaštitu posebno zaštićenih zona. U centru grada nalaze se mnogi istorijski spomenici sagrađeni pre 400 godina.⁵¹

⁵⁰ Upravo tu, str. 52.

⁵¹ Opširnije, vidi: Plan razvoja opštine Orahovac 2018-2026 - nacrt-, str. 35.

OPŠTINSKI BUDŽET

Neke od poteškoća sa kojima se suočavaju opštine su: nedostatak adekvatnog centralnog fonda za kapitalne investicije vođene projektima kojima bi vlada upravljala po jedinstvenom sistemu, nedostatak kreditnog tržišta koje bi opštinama omogućilo pristup sredstvima za razvoj sa niskim kamatnim stopama, nedostatkom mehanizma za rezervne fondove. Velika je razlika između ekonomskog kapaciteta opština da generišu sopstvene prihode (u proseku 18%) i bespovratnih sredstava iz kosovskog budžeta (u proseku 82%).⁵²

Budžet opštine Orahovac takođe se obezbeđuje iz dva glavna izvora: vladini grantova i sopstveni prihoda. Opštinski budžet za 2021. godinu iznosi 14.548.823,0 €. 13.391.982,0 € obezbedila je centralna vlada, dok je 1.156.841,0 € bilo planirano iz sopstvenih prihoda.

Opštinom Orahovac i dalje dominiraju u svom ukupnom budžetu vladini grant koji će u naredne tri godine činiti oko 90% ukupnog budžeta opštine.⁵³ Pogledajte tabelu ispod za više detalja.

Izvori financiranja: Sastoje se od opštinskih sopstvenih prihoda, državnih grantova, grantova stranih donatora i zaduživanja opština.

Opštinski sopstveni prihodi su finansijska sredstva prikupljena od poreza, naknada, novčanih kazni, plaćanja javnih usluga koje pruža opština, kirija od nepokretnosti u vlasništvu opštine, prihodi od prodaje opštinske imovine, ona od opštinskih preduzeća, participacija od usluge u obrazovanju i zdravstvu itd. U opštini Orahovac, sopstveni prihodi u 2020. godini iznosili su 1.156.841,0 €.

Opštine dobijaju operativne grantove iz Konsolidovanog budžeta Republike Kosovo. Operativni grantovi su: opšti grantovi, posebni grantovi za obrazovanje i posebni grantovi za zdravstvo. U 2020. godini ukupan vladini grant za opštinu Orahovac iznosio je 13.578.978,0 €. Od toga, opšta bespovratna pomoć 5.843.393,0 € ili izražena u procentima 43,0% od državne pomoći, grant za obrazovanje 5.820.978,0 € (42,9%), zdravstvena pomoć 1.889.703,0 € (13,9%) i Savet Velike Hloče 24.904,0 € (0,2%)).

---

⁵² Strategija za lokalnu samoupravu 2016-2026, str. 23.

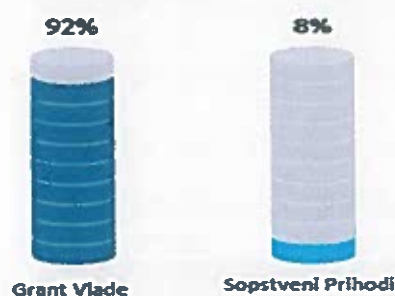
⁵³ Srednoročni Okvir Budžeta (SOB) opštine Orahovac 2021-2023, str 12.

Tab. 5 Izvori finansiranja u opštini Orahovac (€), period 2021-2023

IZVOR PRIHODA	2020	Procena 2021	Procena 2022	Procena 2023
Ukupan grant	5,843,393.0	5,670,142.0	6,017,246.0	6,396,041.0
Granti obrzovanja	5,820,978.0	5,745,764.0	6,223,738.0	6,250,657.0
Granti zdravstva	1,889,703.0	1,951,048.0	2,590,376.0	2,603,328.0
Savet sela Velika Hoča	24,904.0	25,028.0	25,028.0	25,028.0
Ukupno grant vlade	13,578,978.0	13,391,982.0	14,856,388.0	15,275,054.0
Ukupno sopstvenih prihoda	1,156,841.0	1,156,841.0	1,311,975.0	1,384,365.0
UKUPNO BUDŽET	14,735,819.0	14,548,823.0	16,168,363.0	16,659,419.0

Izvor: Srednoročni Okvir Budžeta (SOB) opštine Orahovac 2021-2023, str.11.

Graf. 20 Prosek izvora finansiranja opštine Orahovac (%), period 2021-2023

Bazuar u të dhënat e tabelës 5, kemi kalkuluar mesataren e grantit qeveritar i të hyrave vetanake për periudhën 2021-2023 i ka rezultuar si u vijim: Mesatarisht 92% e buxhetit të komuus së Rahovecit bazohet u grantin qeveritar i mesatarisht 8% u të hyrat vetanake.

Ky rezultat vë u pah se kjo komuu varet mesatarisht 10% më shumë nga Buxheti i Kosovës se sa komunat tjera.

Izvor: Srednoročni Okvir Budžeta (SOB) opštine Orahovac 2021-2023, str 11.

Tab. 6 Struktura sopstveni prihoda opštine Orahovac (€), godina 2020

STRUKTURA SOPSTVENI PRIHODA	2020	%
Budžet i FinansijeBuxhet i financa	626,673.0	54.2%
Ekonomia o razvoj	163,600.0	14.1%
Uprava i osoblje	97,568.0	8.4%
Katastar i geodezija	71,250.0	6.2%
Javne usluge	63,300.0	5.5%
Poljoprivreda i ruralni razvoj	55,300.0	4.8%
Zdravstvo i socijalna zaštita	41,000.0	3.5%
Urbanizam	22,450.0	1.9%
Obrazovanje i nauka	9,900.0	0.9%
Kultura, omladina i sport	3,800.0	0.3%
Inspekcija	2,000.0	0.2%
UKUPNO	1,156,841.0	100.0%

Izvor: Preuzeto od : Srednoročni Okvir Budžeta (SOB) opštine Orahovac 2021-2023, str. 11-12.

Gornja tabela predstavlja strukturu sopstvenih prihoda opštine u 2020. Kao što se vidi u gornjoj tabeli, 54,2% sopstvenih prihoda u opštini Orahovac potiču od poreza na imovinu, poreza na zemlju, poreza na puteve itd. Dok, 14,1% iz kategorije ekonomije i razvoja kao besplatne pojedinačne licence, ostale dozvole za poslovanje, zakupnina od javnih objekata i drugi administrativni porezi. Iz kategorije administracije i osoblja, tačno od poreza na rođenje, krunisanje, umrlice, kao i ostali administrativni porezi čine oko 8,4%. Ostatak je raspoređen u druge kategorije kao što su katastar i geodezija, javne usluge, poljoprivreda i ruralni razvoj, zdravstvo i socijalna zaštita itd.

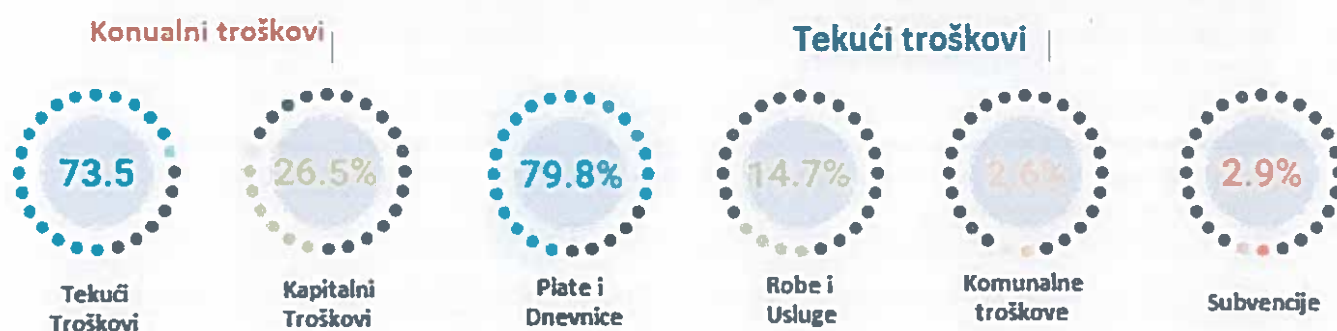
Struktura e shpenzimeve: Kao što se može videti dole, tekući troškovi čine 73,5% opštinskih troškova, a kapitalni troškovi samo 26,5%. Od trenutnih troškova, najveći su oni za plate i dnevnice 79,8%, zatim za robe i usluge 14,7%, subvencije 2,9% i komunalni troškovi 2,6%.

Tab. 7 Struktura budžetskih troškova u opštini Orahovac (€), godina 2020

STRUKTURA BUDŽETSKIH TROŠKOVA	2020	%
Plate i Dnevnice	8,644,220.0	79.8%
Robe i Usluge	1,594,330.0	14.7%
Komunalni troškovi	280,500.0	2.6%
Subvencije	311,000.0	2.9%
<i>Ukupno tekućih troškova</i>	<i>10,830,050.0</i>	<i>100.0%</i>
Tekući troškovi	10,830,050.0	73.5%
Kapitalni troškovi	3,905,770.0	26.5%
UKUPNO OPŠTINSKI TROŠKOVI	14,735,820.0	100.0%

Izvor: Preuzeto od : Srednoročni Okvir Budžeta (SOB) opštine Orahovac 2021-2023, str.16.

Graf. 21 Struktura e shpenzimeve u komuun e Rahovecit (%), god.i 2020

Izvor: Preuzeto od : Srednoročni Okvir Budžeta (SOB) opštine Orahovac 2021-2023, str. 16.

3. SWOT ANALIZA

U vezi sa onim što je gore rečeno, celokupna procena stanja opštine Orahovac je izvršena korišćenjem SWOT analize. Na opštinu Orahovac utiču unutrašnji i spoljni faktori, bilo pozitivni ili negativni. Pozitivni unutrašnji faktori smatraju se snagama, a negativni kao slabostima. Dok se spoljni faktori smatraju ponuđenim mogućnostima koje treba iskoristiti, odnosno rizicima, koje opština treba da uzme u obzir i izbegne.

Sledeće su predstavljene u matrici snage, slabosti, mogućnosti i rizici koji proizilaze iz gornje analize trenutne situacije u opštini Orahovac. Njihovo naručivanje vrši se pored informacija izvučenih prema redosledu protoka analiziranih delova.

Ako to numerički analiziramo, sumirano je trinaest (13) prednosti, dvanaest (12) slabosti, deset (10) prilika i devet (8) rizika.

Usvajanje odluke o ulaganju u opštine zahteva sveobuhvatan pregled faktora koji doprinose ili ometaju ovaj razvoj. SWOT analiza je jedan od alata za osiguranje pouzdanosti strateških planova i programa za razvoj opština. S tim u vezi, SWOT analiza deluje kao sredstvo za donošenje upravljačkih odluka o primeni investicionih strategija u opštini.

SWOT analiza je generalno analiza unutrašnjeg i spoljašnjeg okruženja. Spoljno okruženje opštine je analiza „O“ mogućnosti i „T“ rizika koji proističu iz spoljnog okruženja opštine. Unutrašnje okruženje je analiza snaga „S“ i slabosti „Z“ same opštine. Na osnovu rezultata analize moguće je proceniti da li opština ima interne snage i resurse da ostvari raspoložive mogućnosti i izbegne rizike, a koji unutrašnji nedostaci zahtevaju brzo otklanjanje.

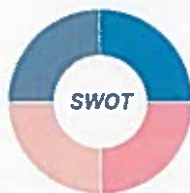
PREDNOSTI

- Ima dobar geografski položaj
- Starosna struktura mlade populacije
- Dobra povezanost drumskog saobraćaja
- Dobar javni prevoz
- Odlikovan bogatim kulturnim i arheološkim nasleđem
- Povoljni klimatski uslovi za razvoj poljoprivrede, vinogradarstva, povrtarstva, voćnjaka itd.
- Plodno zemljište
- Pogodno okruženje za preduzeća
- Odlikovan dugogodišnjom tradicijom uzgoja grožđa i proizvodnje vina
- Višegodišnje tradicije izvoza vina
- Olakšavanje registracije novih preduzeća
- Zadovoljavajuća naplata opštinskih sopstvenih prihoda

SLABOSTI

- Nacionalne i međunarodne migracije
- Nizak procenat diplomaca
- Visoka stopa siromaštva
- Visoka stopa nezaposlenosti
- Nekategorisani putevi nisu dobri
- Teritorija opštine nije u potpunosti pokrivena internet uslugama.
- Najaktivnija preduzeća su u trgovinskom sektoru ili u neproaktivnim aktivnostima
- Mali opštinski budžet
- Velika razlika između ekonomskog kapaciteta opština za generisanje sopstvenih prihoda i bespovratnih sredstava iz kosovskog budžeta
- Nedostatak koordinacije između univerzitetskih programa i potreba tržišta
- Nedovoljan kapital za preduzeća
- Nedovoljna promocija regiona za investitorë.

MOGUĆNOSI

- Podrška mladim ljudima sa odgovarajućim visokim obrazovanjem
- Razvoj turizma jer ima veliki broj lokacija kulturne baštine
- Predeli i resursi pogodni za rekreativni odmor, sa integrisanim razvojnim potencijalom
- Korišćenje novih poljoprivrednih praksi i njihova primena
- Mogućnost EU fondova za razvoj
- Korišćenje šema grantova
- Prioritet treba dati grani vinogradarstva, povrtarstva i voćnjaka
- Poljoprivredni proizvodi, gotovi prehrambeni proizvodi i proizvodi od grožđa imaju predispoziciju da prodru i plasiraju se na evropsko tržište
- Podsticanje direktnih stranih investicija pružanjem usluga u komunalnim preduzećima
- Javno-privatno partnerstvo

RIZIK

- Smanjenje nivoa obrazovanja iz godine u godinu
- Prečišćavanje otpadnih voda predstavlja ozbiljnu pretnju po zdravlje stanovništva i životnu sredinu opštine u celini
- Nelegalna gradnja na produktivnim zemljištima
- Degradacija poljoprivrednog zemljišta uz korito reke Drini i Bardhe
- Nekontrolisana eksploatacija prirodnih resursa
- Nepovoljni izvori finansiranja, naime visoke kamatne stope na kredite i investicioni kapital ne postoje
- Nedostatak kontinuirane podrške u ažuriranju zastarele tehnologije
- Zagađenje okoline mešanim otpadom

4. VIZIJA, CILJEVI I OBJEKTIVI ZA EKONOMSKI RAZVOJ

VIZIJA, MISIJA I KLJUČNE VREDNOSTI

Vizija opštine, organizaciona misija i ključne vrednosti su suštinski elementi ugrađeni u čitav okvir za izvrsnost performansi u opštini Orahovac. Kao deo opštinskog profila je i vizija opštine koja odražava idealan kvalitet života koji treba da se postigne, kao i stalna misija opštine kao podrška ostvarenju ove vizije. Da bi se podržala misija i postigla vizija opštine, ciljevi i zadaci se postavljaju kroz procese strateškog planiranja. Osnovne vrednosti podržavaju ove ciljeve, kao i povezuju i ojačavaju sve ključne operativne odluke i akcije.

Sledi vizija i misija opštine Orahovac.

Vizija

Poboljšati životne uslove i razviti ljudske resurse, kako bi stvorili bolje sutra nego danas.

Misija

Poboljšati kvalitet života stanovnika naše opštine pružajući efikasne i efektivne usluge. Pružiti podršku i pomoć lokalnim preduzećima, posebno poljoprivrednim, u poslovanju, rastu i širenju. Prepoznaju ključnu ulogu koju imaju u lokalnom ekonomskom razvoju. Vodite računa da mlađe generacije uživaju i dožive različite i prepoznatljive karakteristike naše opštine i da nemaju za cilj migraciju. Poboljšati prakse društvene odgovornosti kako bi se osigurala socijalna zaštita. Sve što radimo, trudimo se da radimo sa korektnošću, transparentnošću, pravičnošću i integritetom.

Da bi se postigla vizija opštine, potrebno je uravnotežiti konkurentske potrebe životne sredine, ekonomskog razvoja i zajednice, razvijajući jaku ekonomsku osnovu, stvarajući nova radna mesta, privlačeći strane investicije, povećavajući broj novih preduzeća i podržavajući proširenje postojećih lokalna preduzeća, uspostavljaju produktivne ekonomske veze između opštine Orahovac i regionalne ekonomije i šire, poboljšavaju i razvijaju veštine ljudskih resursa za učešće u ekonomskom razvoju, prepoznaju i štite raznolike i važne vrednosti kulturnog nasleđa u opštini i obezbeđuju mogućnosti za stvaranje i održavanje sigurne i jake zajednice.

STRATEŠKI I SPECIFIČNI CILJEVI

Da bi se podržala misija i postigla vizija opštine, strateški i specifični ciljevi postavljaju se kroz procese strateškog planiranja.

Stoga postavljanje strateških ciljeva predstavlja sledeći i najkonkretniji korak ka postizanju vizije, uzimajući uvek u obzir identifikovana pitanja, potrebe i zahteve, kao i raspoložive potencijale. Svaki cilj se zatim precizira ciljevima ili podciljevima, koji se dalje dešifruju kroz projekte predložene za sprovođenje.

Glavna pitanja sa kojima se suočava opština Orahovac usredsređena su na pet teme, koje su postale Strateški ciljevi za lokalni ekonomski razvoj opštine Orahovac.

- **Održivi ekonomski razvoj** (razvoj uravnotežene lokalne ekonomije i lokalne mogućnosti zapošljavanja stanovnika, potreba za podrškom i jačanjem postojećih i novih preduzeća, privlačenje direktnih stranih investicija, povećanje izvoza, osnaživanje žena preduzetnica, zaštita i održivo korišćenje poljoprivrednog zemljišta, razvoj lokalnog turizma, promocija inovacija kroz javno-privatna partnerstva).
- **Poboljšanje životnih uslova stanovnika** (ulaganje u infrastrukturu, tretman otpadnih voda, poboljšanje javne rasvete, proširenje usluge sakupljanja otpada).
- **Poboljšanje i poboljšanje kvaliteta obrazovanja** (izgradnja kapaciteta u strateškom planiranju i praćenju, poboljšanje kvaliteta obrazovanja i upravljanja nastavom, obnova i izgradnja škola / vrtića, ulaganje u infrastrukturu i modernu informacionu tehnologiju, priprema stanovnika za uspeh u lokalnom zapošljavanju) .
- **Poboljšanje pružanja zdravstvenih usluga i socijalne zaštite** (obnova i izgradnja zdravstvenih ustanova, poboljšanje uslova stanovanja za socijalne slučajeve).
- **Zaštita i očuvanje životne sredine** (zaštita šuma od nekontrolisane seče šuma, pošumljavanje radi očuvanja ekosistema, zabrana promene odredišta poljoprivrednog zemljišta, očuvanje životne sredine, održavanje i unapređenje postojećih važnih pejzaža, zaštita i unapređenje površina i lokaliteta od značaja za kulturno nasleđe).

Slede Strateški ciljevi koji su dalje precizirani u ciljevima, a potonji u izvodljivim projektima.

Strateški cilj 1: Trajni ekonomski razvoj

Specifični cilj 1.1 Kontinuirana podrška malim i srednjim preduzećima sa posebnim fokusom na poljoprivredu, vinogradarstvo, stočarstvo itd., do kraja 2025. godine.

Projekat 1.1.1 Kontinuirana podrška poljoprivrednicima po cenu goriva, semena, đubriva i drugih pomoćnih materijala.

Projekat 1.1.2 Podrška u davanju zajmova sa nižim kamatnim stopama za poljoprivredu, vinogradarstvo, stočarstvo itd.

Projekat 1.1.3 Finansijska podrška poljoprivrednicima u povećanju stočnog fonda za 10%.

Projekat 1.1.4 Finansijska podrška poljoprivrednicima na izgradnji plastenika za uzgoj povrća.

Projekat 1.1.5 Finansijska podrška poljoprivrednicima u preradi poljoprivrednih proizvoda.

Projekat 1.1.6 Finansijska podrška vinogradarima.

Projekat 1.1.7 Finansijska podrška u odgovarajućim tehnologijama za preradu grožđa i vina.

Projekat 1.1.8 Sporazumi na opštinskom nivou sa glavnim lancima tržišta / pijaca za plasman proizvoda lokalnih preduzetnika primenom olakšica za ulazak na tržište, plaćanja, odnosno da se posebno tretiraju kao lokalni proizvođači.

Projekat 1.1.9 Podržati ih pružanjem pomoći u zameni zastarelih alata, posebno poljoprivrednih mašina.

Projekat 1.1.10 Organizovanje sajмова u cilju promocije lokalnih proizvoda.

Specifični cilj 1.2 Podsticanje direktnih stranih investicija i privlačenje najmanje 8 miliona evra direktnih stranih investicija do kraja 2025. godine.

Projekat 1.2.1 Identifikacija trenutnih stranih investitora prema delatnosti, broju zaposlenih, prometu do juna 2021. godine.

Projekat 1.2.2 Identifikovati najmanje 65 potencijalnih stranih investitora, uključujući dijasporu do oktobra 2021. godine.

Projekat 1.2.3 Izbor najmanje 25 stranih direktnih investitora i uspostavljanje kontakata sa njima, do decembra 2021.

Projekat 1.2.4 Organizovati najmanje tri konferencije na koje se pozivaju potencijalni investitori i kreiraju veze za podsticanje potencijalnih investicija u opštini, do juna 2022. godine.

Specifični cilj 1.3 Podsticanje stvaranja najmanje 450 novih održivih preduzeća do kraja 2025. godine.

Projekat 1.3.1 Organizovanje i pružanje obuka za menadžment, preduzetništvo, liderstvo za one koji su zainteresovani za stvaranje novih preduzeća, svake godine u kvartalnom periodu.

Projekat 1.3.2 Istraživanje potreba i zahteva zainteresovanih strana za postupke za prijavu i praćenje, radi dobijanja grantova i podrške novim idejama, svake godine u kvartalnom periodu.

Projekat 1.3.3 Promocija novih preduzeća nastalih u toku godine, organizovanjem sajмова i organizacijom degustacija njihovih proizvoda.

Projekat 1.3.4 Pružanje kontinuirano savetovanje (prema potrebi) za nova preduzeća.

Specifični cilj 1.4 Povećanje izvoza domaćih proizvoda za 25% do kraja 2025. godine (5% godišnje).

Projekat 1.4.1 Dokazi o tekućem izvozu prema delatnosti, obimu i prometu, do juna 2021.

Projekat 1.4.2 Kontinuirana podrška izvoznim preduzećima pružanjem podrške za konkurentnost na inostranom tržištu (promocija proizvoda, strategije za prodor na nova tržišta, itd.).

Projekat 1.4.3 Kontinuirana institucionalna podrška u pružanju mehanizma za izvoz poljoprivrednih proizvoda, vinograda, vina itd.

Projekat 1.4.4 Finansijska podrška za brendiranje proizvoda od grožđa i vina.

Specifični cilj 1.5 Podržati i osnažiti žene preduzetnice u cilju motivisanja žena za preduzetništvo, do kraja 2025. godine.

Projekat 1.5.1 Identifikacija preduzeća u vlasništvu žena prema delatnosti, broju zaposlenih, prometu, do juna 2021. godine.

Projekat 1.5.2 Kontinuirana podrška za prijave i postupci za dobijanje grantova.

Projekat 1.5.3 Promovisanje poslovanja žena preduzetnica, putem organizacije sajмова i organizacije degustacija njihovih proizvoda.

Projekat 1.5.4 Pružiti kontinuirano poslovno savetovanje i organizovati stručno osposobljavanje na osnovu njihovih potreba.

Specifični cilj 1.6 Razvoj lokalnog turizma kroz promociju prirodnih resursa, pejzaža, rekreativnih lokaliteta, spomenika kulture i arhitekture, do kraja 2025.

Projekat 1.6.1 Sastavljanje i priprema informativnih brošura, do juna 2021.

Projekat 1.6.2 Promocija rekreativnog turizma na području Orahovca.

Projekat 1.6.3 Promocija spomenika kulture i arhitekture u opštini Orahovac.

Projekat 1.6.4 Promocija kulturne baštine Velike Hoče.

Projekat 1.6.5 Spisak svih turističkih atrakcija opštine na najpopularnijim mrežnim platformama.

Specifični cilj 1.7 Promovisanje inovacija kroz javno-privatna partnerstva, pokretanje najmanje četiri projekta i njihovo dovršavanje do kraja 2025. godine.

Projekat 1.7.1 Osnivanje radne grupe za javno-privatna partnerstva.

Projekat 1.7.2 Izgradnja kapaciteta za javno-privatna partnerstva.

Projekat 1.7.3 Identifikacija projekata za javno-privatna partnerstva.

Projekat 1.7.4 Izbor četiri potencijalna projekta za javno-privatna partnerstva.

Projekat 1.7.5 Obezbediti finansiranje studija izvodljivosti za odabrane projekte javno-privatnog partnerstva.

Projekat 1.7.6 Izrada studije izvodljivosti za četiri projekta u javno-privatnom partnerstvu.

Strateški cilj 2: Poboljšanje životnih uslova za građane

Specifični cilj 2.1 Održavanje asfaltnih puteva, regulacija nekategorisanih puteva, u strateškom periodu.

Projekat 2.1.1 Izgradnja i asfaltiranje puta sa 4 trake Orahovac - Zrze.

Projekat 2.1.2 Izgradnja i asfaltiranje puta Orahovac - Hamovac - Belacrkva.

Projekat 2.1.3 Regulisanje puta Zrze - Sopnić - Ratkovac.

Projekat 2.1.4 Regulisanje lokalnih puteva u opštini Orahovac: LOT - 1; LOT - 2; LOT - 3.

Projekat 2.1.5 Izgradnja puta Opteruše - Mamushe

Projekat 2.1.6 Izgradnja trotoara u naseljima opštine Orahovac.

Specifični cilj 2.2 Prečišćavanje otpadnih voda, u strateškom periodu.

Projekat 2.2.1 Identifikacija postojećeg stanja.

Projekat 2.2.2 Izgradnja kolektora za prečišćavanje otpadnih voda: Seg.1; Seg.2; Seg.3.

Projekat 2.2.3 Izgradnja i proširenje kanalizacione mreže u selima opštine Orahovac.

Specifični cilj 2.3 Investicije u javnu rasvetu, posebno u postavljanje 700 rasvetnih tela do kraja 2025. godine.

Projekat 2.3.1 Identifikacija postojećeg stanja rasvetnih tela.

Projekat 2.3.2 Izrada liste za rasvetu prema prioritetu.

Projekat 2.3.3 Instalacija 700 rasvetnih tela u raznim naseljima opštine Orahovac. Izgradnja i proširenje mreže javne rasvete u opštini Orahovac.

Specifični cilj 2.4 Proširiti uslugu sakupljanja otpada i smanjiti rizik za 30% od mešogod.og otpada do kraja 2025. godine.

Projekat 2.4.1 Dokazi o postojećem stanju nepokrivenih lokaliteta do maja 2021. godine.

Projekat 2.4.2 Izrada liste prioriteta za proširenje usluge sakupljanja otpada, do jula 2021.

Projekat 2.4.3 Povećati pokrivenost uslugama otpada za oko 90% do kraja 2024. godine.

Projekat 2.4.4 Smanjenje rizika za 30% od mešovitog otpada, u strateškom periodu.

Strateški cilj 3: Izgradnja i poboljšanje kvaliteta obrazovanja

Specifični cilj 3.1 Izgradnja kapaciteta opštinskog Odeljenja za Obrazovanje u strateškom planiranju i praćenju, do septembra 2021

Projekat 3.1.1 Izrada i odobravanje opštinskog plana razvoja obrazovanja 2021-2025, do kraja avgusta 2021.

Projekat 3.1.2 Obuka osoblja opštinske Direkcije za obrazovanje za strateško i operativno planiranje do avgusta 2021. godine.

Projekat 3.1.3 Izrada propisa u školi do avgusta 2021.

Specifični cilj 3.2 Poboljšanje kvaliteta upravljanja i nastave kroz procenu prema metodologiji od 360 °, gde učenici ocenjuju nastavnike, nastavnici rukovodstvo škole, rukovodstvo škole nastavnike. Koji treba početi od septembra 2021. i nastagod.i svake godine.

Projekat 3.2.1 Prilagođavanje metodologije i informisanje svih strana o metodologiji ocenjivanja do septembra 2021. godine.

Projekat 3.2.2 Organizovanje ocene svih nivoa od oktobra 2021.

Projekat 3.2.3 Analiza rezultata, protumačenje i priprema za moguća poboljšanja do marta 2022. godine.

Projekat 3.2.4 Izbor najboljih među učenicima, nastavnicima, direktorima škola u junu 2022. Da postane godišnja praksa.

Specifični cilj 3.3 Renoviranje i izgradnja škola / vrtića do kraja strateškog perioda.

Projekat 3.3.1 Renoviranje škola.

Projekat 3.3.2 Izgradnja škola.

Projekat 3.3.3 Izgradnja vrtova.

Specifični cilj 3.4 Investicije u modernu infrastrukturu i informacionu tehnologiju, u osnovne i srednje škole.

Projekat 3.4.1 Do 2023. godine najmanje 90% škola treba da bude opremljeno modernom infrastrukturom i informacionom tehnologijom.

Specifični cilj 3.5 Priprema stanovnika za uspeh u lokalnom zapošljavanju.

Projekat 3.5.1 Istraživanje zahteva tržišta rada prema obrazovanju stanovnika, do septembra 2021.

Projekat 3.5.2 Identifikacija deficitarnih veština / veština na tržištu rada, do novembra 2021.

Projekat 3.5.3 Obezbediti različite obuke za sticanje nedostatnih veština za integraciju veština na tržištu rada.

Projekat 3.5.4 Razvoj partnerstva između stručnih škola i preduzeća, tako da se ljudski resursi obučavaju uporedo sa potražnjom preduzeća.

Strateški cilj 4: Pобољшanje pružanja zdravstvenih usluga i socijalne zaštite

Specifični cilj 4.1 Renoviranje i izgradnja zdravstvenih objekata

Projekat 4.1.1 Završetak zdravstvene infrastrukture do 2022. godine, koja zadovoljava potrebe za pružanjem kvalitetnih usluga.

Projekat 4.1.2 Renoviranje zdravstvenih ustanova.

Projekat 4.1.3 Izgradnja zdravstvenih ustanova.

Specifični cilj 4. Pобољшanje životnih uslova za socijalne slučajeve

Projekat 4.2.1 Pобољшanje uslova stanovanja za najmanje 100 porodica identifikovanih kao socijalni slučajevi.

Strateški cilj 5: Zaštita i očuvanje životne sredine

Specifični cilj 5.1 Zaštita šuma od nekontrolisane seče

Projekat 5.1.1 Sprečavanje nelegalne seče.

Projekat 5.1.2 Pregled planova uprave šumama na opštinskom nivou.

Specifični cilj 5.2 Pošumljavanje radi očuvanja ekosistema

Projekat 5.2.1 Rekultivacija degradiranih područja.

Projekat 5.2.2 Proširenje javne zelene površine za 20% do kraja 2022. godine.

Specifični cilj 5.3 Zabrana zamene namene poljoprivrednog zemljišta

Projekat 5.3.1 Određivanje politika na opštinskom nivou za zabranu zamene namene poljoprivrednog zemljišta.

Specifični cilj 5.4 Očuvanje životne sredine

Projekat 5.4.1 Finansijska podrška projektima usmerenim na reciklažu otpada i zaštitu životne sredine.

NADZOR I PROCENA SPROVOĐENJA STRATEGIJE

Strategija lokalnog ekonomskog razvoja 2021-2025 za opštinu Orahovac ima svoj plan sprovođenja (vidi Prilog 1) koji pokriva period 2021-2025, koji se sastoji od aktivnosti, indikatora i odgovornih institucija.

Plan sprovođenja strategije pregledaće se na godišnjem nivou u okviru planiranja praćenja utvrđenog u strategiji. Struktura za nadzor sprovođenja strategije lokalnog ekonomskog razvoja sastoji se od merenja pokazatelja, koji su postavljeni na nivou specifičnih ciljeva u strategiji.

Iako će opština nadgledati i podnositi redovne izveštaje, neophodno je proceniti da li su postignuti predviđeni rezultati. Opština će se fokusirati na procenu određenih oblasti koje se odnose na relevantnost, efikasnost, efektivnost, uticaj i održivost strateškog plana. Stoga će opština započeti srednjoročnu procenu 2023. godine i ponovo na kraju strateškog perioda 2025. godine. Međutim, procena projekata i programa nastaviće se tokom strateškog perioda.

FINANSIJSKI UTICAJ SPROVOĐENJA STRATEGIJE

Ukupna procena troškova aktivnosti: Akcioni plan strategije lokalnog ekonomskog razvoja 2021-2025 za opštinu Orahovac, ima ukupne troškove sprovođenja za prve tri godine od 25.309.608 €.

Izvori finansiranja strategije: Finansiranje sprovođenja akcionog plana ove strategije predviđeno je da se izvrši putem budžeta opštine Orahovac, državnih grantova, donatora itd.

AKCIONI PLAN SPROVOĐENJA S.L.E.R

Strateški cilj #1: Trajni ekonomski razvoj

Specifični cilj 1.1	Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
Kontinuirana podrška malim i srednjim preduzećima sa posebnim fokusom na poljoprivredu, vinogradarstvo, stočarstvo itd., do kraja 2025. godine.	1.1.1 Kontinuirana podrška poljoprivrednicima po cenu goriva, semena, đubriva i drugih pomoćnih materijala.	Tri godine 2021-2023	50,000€/god.	Opština Orahovac	OPŠRR	MPŠRR & i ostale organizacije
	1.1.2 Podrška u davanju zajmova sa nižim kamatnim stopama za poljoprivredu, vinogradarstvo, stočarstvo itd.	2021-2023	20,000€/god.	Opština Orahovac	OPŠRR	Bankat komercijale
	1.1.3 Finansijska podrška poljoprivrednicima u povećanju stočnog fonda za 10%.	2021-2023	50,000€/god.	Opština Orahovac	OPŠRR	MPŠRR & i ostale organizacije
	1.1.4 Finansijska podrška poljoprivrednicima na izgradnji plastenika za uzgoj povrća.	2021-2023	200,000€/god.	Opština Orahovac	OPŠRR	MPŠRR & i ostale organizacije
	1.1.5 Finansijska podrška poljoprivrednicima u preradi poljoprivrednih proizvoda.	2021-2023	50,000€/god.	Opština Orahovac	OPŠRR	MPŠRR & i ostale organizacije
	1.1.6 Finansijska podrška vinogradarima	2021-2023	100,000€/god.	Opština Orahovac	OPŠRR	MPŠRR & i ostale organizacije
	1.1.7 Finansijska podrška u odgovarajućim tehnologijama za preradu grožđa i vina.	2021-2023	50,000€/god.	Opština Orahovac	OPŠRR	MPŠRR & i ostale organizacije
	1.1.8 Sporazumi na opštinskom nivou sa glavnim lancima tržišta / pijaca za plasman proizvoda lokalnih preduzetnika primenom olakšica za ulazak na tržište, plaćanja, odnosno da se posebno tretiraju kao lokalni proizvođači.	2021-2023	30,000€/god.	Opština Orahovac	OPŠRR	Podrška prerađivačkih centara
	1.1.9 Podržati ih pružanjem pomoći u zameni zastarelih alata, posebno poljoprivrednih mašina.	2021-2023	100,000€/god.	Opština Orahovac	OPŠRR	Ostale organizacije
	1.1.10 Organizovanje sajмова u cilju promocije lokalnih proizvoda.	2021-2023	30,000€	Opština Orahovac	OPŠRR	HardhFest
Specifični cilj 1.2	Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
Podsticanje direktnih	1.2.1 Identifikacija trenutnih stranih investitora prema	2021	10,000€	Op. Orahovac,	Opština	Op. Orahovac, Minis

stranih investicija i privlačenje najmanje 8 miliona evra direktnih stranih investicija do kraja 2025. godine.	dela tlosti, broju zaposlenih, prometu do juna 2021. godine.			privatni investitori, Međunarodni NVO, itd.	Orahovac - OERT	Ekon. Razvoja , MTI, Minis. Reg. Razvoja
	1.2.2 Identifikovati najmanje 65 potencijalnih stranih investitora, uključujući dijasporu do oktobra 2021. godine.	2021	15,000€	Opština Orahovac	Opština Orahovac - OERT	Op. Orahovac, Minis. Ekon. Razvoja , MTI, Minis. Reg. Razvoja
	1.2.3 Izbor najmanje 25 stranih direktnih investitora i uspostavljanje kontakata sa njima, do decembra 2021.	2021	7,000€	Opština Orahovac	Opština Orahovac - OERT	Op. Orahovac, Minis. Ekon. Razvoja , MTI, Minis. Reg. Razvoja
	1.2.4 Organizovati najmanje tri konferencije na koje se pozivaju potencijalni investitori i krciraju veze za podsticanje potencijalnih investicija u opštini, do juna 2022. godine.	2021-2022	7,000€	Opština Orahovac	Opština Orahovac - OERT	Op. Orahovac, Minis. Ekon. Razvoja , MTI, Minis. Reg. Razvoja
Specifični cilj 1.3	Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
Podsticanje stvaranja najmanje 450 novih održivih preduzeća do kraja 2025. godine.	1.3.1 Organizovanje i pružanje obuka za menadžment, preduzetništvo, liderstvo za one koji su zainteresovani za stvaranje novih preduzeća, svake godine u kvartalnom periodu.	2021-2023	15,000€	Opš. Orahovac u Sarad. sa priv. Jav. sektu. i raznim lokal. i međun. NVO	Opština Orahovac - OERT	Op. Orahovac, Minis. Ekon. Razvoja , MTI, Minis. Reg. Razvoja
	1.3.2 Istraživanje potreba i zahteva zainteresovanih strana za postupke za prijavu i praćenje, radi dobijanja grantova i podrške novim idejama, svake godine u kvartalnom periodu.	2021-2023	5,000€	Opština Orahovac	Opština Orahovac - OERT	Opština Orahovac
	1.3.3 Promocija novih preduzeća nastalih u toku godine, organizovanjem sajмова i organizacijom degustacija njihovih proizvoda.	2021-2023	75,000€	Opština Orahovac	Op. Orah., preduz., međun. donatori, itd.	Minis. Poljop., MTI, Opš. Orahovac i donatori(npr. Kanc. EU na Kosovu, USAID, Fundacija IPA, itd.) ili međun. investitori
	1.3.4 Pružanje kontinuirano savetovanje (prema potrebi) za nova preduzeća.	2021-2023	4,500€	Op. Orahovac	Op. Orah - OERT	Op. Orahovac, TIC, ARBK i sektor ekon. Lokal. razvoja

Specifični cilj 1.4	Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
Povećanje izvoza domaćih proizvoda za 25% do kraja 2025. godine (5% godišnje).	1.4.1 Dokazi o tekućem izvozu prema delatnosti, obimu i prometu, do juna 2021.	2021	-	-	Opština Orahovac	Opština Orahovac
	1.4.2 Kontinuirana podrška izvoznim preduzećima pružanjem podrške za konkurentnost na inostranom tržištu (promocija proizvoda, strategije za prodor na nova tržišta, itd.)	2021-2023	100,000€	Opština Orahovac	Opština Orahovac	Opština Orahovac
	1.4.3 Kontinuirana institucionalna podrška u pružanju mehanizma za izvoz poljoprivrednih proizvoda, vinograda, vina itd.	2021-2023	50,000€	Opština Orahovac	Opština Orahovac-OERT, OPŠRR	Opština Orahovac i Ministarstva relevante
	1.4.4 Finansijska podrška za brendiranje proizvoda od grožđa i vina.	2021-2023	70,000€	Opš. Orahovac u Sarad. sa priv. Jav. sekt. i raznim lokal. i međun. NVO	Opština Orahovac	Op. Orahovac, Minis. Ekon. Razvoja, MTI, Minis. Reg. Razvoja
Specifični cilj 1.5	Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
Podržati i osnažiti žene preduzetnice u cilju motivisanja žena za preduzetništvo, do kraja 2025. godine.	1.5.1 Identifikacija preduzeća u vlasništvu žena prema delatnosti, broju zaposlenih, prometu, do juna 2021. godine.	2021	-	-	Opština Orahovac, ARBK, ATK, OERT	Opština Orahovac, ARBK, ATK, OERT
	1.5.2 Kontinuirana podrška za prijave i postupci za dobijanje grantova.	2021-2023	20,000€	Opština Orahovac	Opština Orahovac, priv. inves. NVO, međun. donatori itd.	Op. Orahovac, Minis. Ekon. Razvoja, MTI, Minis. Reg. Razvoja

1.5.3 Promovisanje poslovanja žena preduzetnica, putem organizacije sajмова i organizacije degustacija njihovih proizvoda.	2021-2022	75,000€	Opština Orahovac	Opština Orahovac, preduzeća, međun. donatori, itd.	Ministarstvo Poljoprivrede, MTI, Opština Orahovac i donatori (npr. Kancelarija EU na Kosovu, USAID, Fondacija IPA, itd.) ili međunarodni investitori
1.5.4 Pružiti kontinuirano poslovno savetovanje i organizovali stručno osposobljavanje na osnovu njihovih potreba.	2021-2023	3,000€	Opština Orahovac	Opština Orahovac, TIC, ARBK i sektor ekonomskog lokalnog razvoja	Opština Orahovac, TIC, ARBK i sektor ekonomskog lokalnog razvoja
Specifični cilj 1.6					
Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
1.6.1 Sastavljanje i priprema informativnih brošura, do juna 2021.	2021	27,000€/god.	Opština Orahovac u Saradnja sa privatno javnim sektorom i raznim lokalnim i međunarodnim NVO, itd.	Opština Orahovac – OERT-TIC	Opšt. Orah. -OERT, MTI, donatori (npr. Kancel. EU na Kosovu, USAID, Fondacija IPA, itd.) lokal. i međunar. investitori
1.6.2 Promocija rekreativnog turizma na području Orahovca.	2021-2023	70,000€/god.	Opština Orahovac ne Saradnja sa privatno javnim sektorom i raznim lokalnim i međunarodnim NVO, itd.	Opština Orahovac – OERT-TIC	Opština Orahovac- OERT, MTI, Opština Orahovac i donatori (npr. Kancelarija EU na Kosovu, USAID, Fondacija IPA, itd.) ili lokalni i međunarodni investitori

Razvoj lokalnog turizma kroz promociju prirodnih resursa, pejzaža, rekreativnih lokaliteta, spomenika kulture i arhitekture, do kraja 2025.

1.6.3 Promocija spomenika kulture i arhitekture u opštini Orahovac.	2021-2023	40,000€/god.	Opština Orahovac ne Saradnja sa priv- jav sektor i raznim lokal i međun NVO, itd.	Opština Orahovac – OERT-TIC	Opština Orahovac-OERT, MTI, Opština Orahovac i donatori(npr. Kancelarija EU na Kosovu, USAID, Fondacija IPA, itd.) ili lokalni i međunarodni investitori	
	2021-2023	17,000€	Opština Orahovac i Këshilli i fshatit	Opština Orahovac	Opština Orahovac, donatori	
	2021-2023	27,000€/god.	Op. Orahovac ne Saradnja sa priv- jav sektor i raznim lokal i međun NVO, itd.	Opština Orahovac – OERT-TIC	Opština Orahovac-OERT, MTI, Opština Orahovac i donatori(npr. Kancelarija EU na Kosovu, USAID, Fondacija IPA, itd.) ili lokalni i međunarodni investitori	
	1.6.5 Spisak svih turističkih atrakcija opštine na najpopularnijim mrežnim platformama.					
Specifični cilj 1.7 Promovisanje inovacija kroz javno-privatna partnerstva, pokretanje najmanje četiri projekta i njihovo dovršavanje do kraja 2025. godine.	Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
	1.7.1 Obezbediti finansiranje studija izvodljivosti za odabrane projekte javno-privatnog partnerstva.	2021	-	-	Opština Orahovac	Opština Orahovac i ostali organizatori
	1.7.2 Izgradnja kapaciteta za javno-privatna partnerstva.	2021	4,000€	Opština Orahovac	Opština Orahovac	Opština Orahovac i ostali organizatori
	1.7.3 Identifikacija projekata za javno-privatna partnerstva.	2021	-	-	Opština Orahovac	Opština Orahovac i ostali organizatori
	1.7.4 Izbor četiri potencijalna projekta za javno-privatna	2022	-	-	Opština Orahovac	Opština Orahovac i ostali organizatori
	1.7.5 Obezbediti finansiranje studija izvodljivosti za odabrane projekte javno-privatnog partnerstva.	2022	-	-	Opština Orahovac	Opština Orahovac i ostali organizatori
	1.7.6 Izrada studije izvodljivosti za četiri projekta u javno-privatnom partnerstvu.	2022-2023	80,000€	Donatori	Opština Orahovac	Opština Orahovac, donatori i ostali organizatori

Strateški cilj #2: Poboljšanje životnih uslova za građane

Specifični cilj 2.1	Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
Održavanje asfaltnih puteva, regulacija nekategorisanih puteva, u strateškom periodu.	2.1.1 Izgradnja i asfaltiranje puta sa 4 trake Orahovac - Zrze.	2021-2023	6,513,953€	Op. Orahovac, M Infrastruktura	Opština Orahovac	M. Infrastruktura
	2.1.2 Izgradnja i asfaltiranje puta Orahovac - Hamovac - Belackva.	2021-2023	997,933€	Op. Orahovac, M Infrastruktura	Opština Orahovac	M. Infrastruktura
	2.1.3 Regulisanje puta Zrze - Sopnić - Ratkovac.	2021-2023	898,888€	Opština Orahovac, M. Infrastruktura	Opština Orahovac	M. Infrastruktura
	2.1.4 Regulisanje lokalnih puteva u opštini Orahovac: LOT - 1, LOT - 2, LOT - 3	2021-2022 2021-2022 2021-2022	337,408€ 262,463€ 275,674€	Opština Orahovac	Opština Orahovac	Opština Orahovac
	2.1.5 Izgradnja puta Opteruš - Mamushe	2021-2022	510,000€	Opština Orahovac	Opština Orahovac	M. Infrastruktura
	2.1.6 Izgradnja trotoara u naseljima opštine Orahovac.	2021-2022	649,489€	Opština Orahovac	Opština Orahovac	Opština Orahovac
Specifični cilj 2.2	Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
Pregledavanje otpadnih voda, u strateškom periodu.	2.2.1 Identifikacija postojećeg stanja.	2021	-	-	Opština Orahovac	Opština Orahovac
	2.2.2 Izgradnja kolektora za prečišćavanje otpadnih voda: Seg.1; Seg.2; Seg.3.	2021-2023 2021-2023 2021-2023	1,800,000€ 3,750,000€ 900,000€	Opština Orahovac, donatori	Opština Orahovac	Donatori i Ministarstva
	2.2.3 Izgradnja i proširenje kanalizacione mreže u selima opštine Orahovac.	2021-2023	500,000€	Opština Orahovac	Opština Orahovac	Donatori i Ministarstva
Specifični cilj 2.3	Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
Investicije u javnu rasvetu, posebno u postavljanje 700 rasvetnih tela do kraja 2025. godine.	2.3.1 Identifikacija postojećeg stanja rasvetnih tela.	2021-2022	50,000€	Opština Orahovac	Opština Orahovac	Komuna i Donatori
	2.3.2 Izrada liste za rasvetu prema prioritetu.	2021-2022	5,000€	Opština Orahovac	Opština Orahovac	Opština Orahovac
	2.3.3 Instalacija 700 rasvetnih tela u raznim naseljima	2021-2023	250,000€	Opština Orahovac	Opština	Opština Orahovac

Specifični cilj 2.4	Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Orahovac	
					Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
Proširiti uslugu sakupljanja otpada i smanjiti rizik za 30% od mešogodnog otpada do kraja 2025. godine.	2.4.1 Dokazi o postojećem stanju nepokrivenih lokaliteta do maja 2021. godine.	2021	5,000€	Opština Orahovac	Opština Orahovac	Opština Orahovac
	2.4.2 Izrada liste prioriteta za proširenje usluge sakupljanja otpada, do jula 2021.	2021	5,000€	Opština Orahovac	Opština Orahovac	Opština Orahovac
	2.4.3 Povećati pokrivenost uslugama otpada za oko 90% do kraja 2024. godine.	2021-2023	150,000€	Opština Orahovac	Opština Orahovac	Opština Orahovac
	2.4.4 Smanjenje rizika za 30% od mešovitog otpada, u strateškom periodu.	2021-2023	-	Opština Orahovac	Opština Orahovac	Opština Orahovac

Strateški cilj #3: Izgradnja i poboljšanje kvaliteta obrazovanja

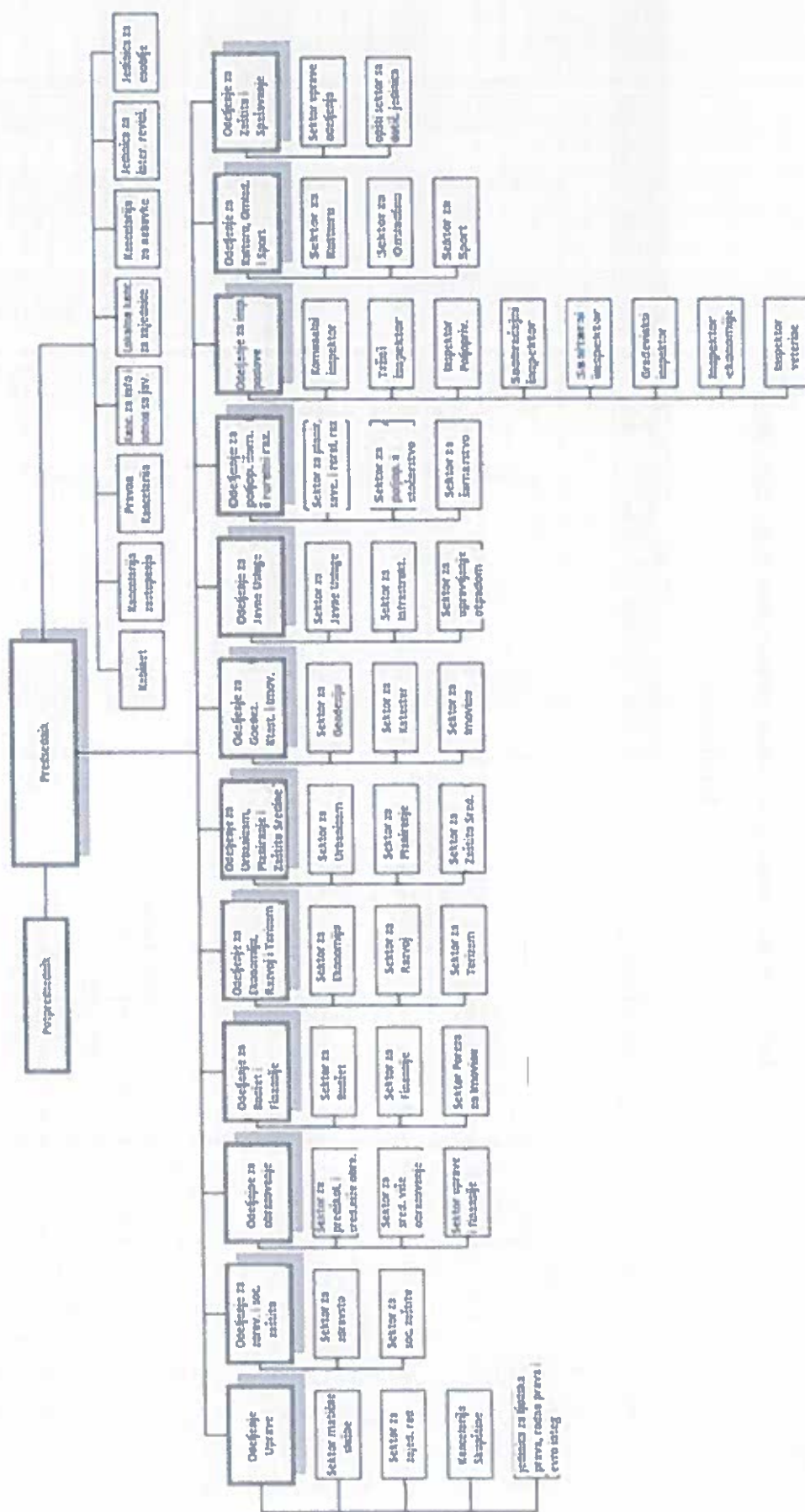
Specifični cilj 3.1	Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
Izgradnja kapaciteta opštinskog Odeljenja za Obrazovanje u strateškom planiranju i praćenju, do septembra 2021	3.1.1 Izrada i odobravanje opštinskog plana razvoja obrazovanja 2021-2025, do kraja avgusta 2021.	Deri mē 31 gusht 2021	1,000 €	O. obrazovanje, Opština Orahovac	Opština Orahovac	Opština Orahovac
	3.1.2 Obuka osoblja opštinske Direkcije za obrazovanje za strateško i operativno planiranje do avgusta 2021. godine.	Deri mē 31 gusht 2021	2,500€	O. obrazovanje, Opština Orahovac	O. Obrazovanje	Opština Orahovac
	3.1.3 Izrada propisa u školi do avgusta 2021.	Deri mē 31 gusht 2021	-	-	O. Obrazovanje i Škole	Opština Orahovac
Specifični cilj 3.2	Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
Poboljšanje kvaliteta upravljanja i nastave kroz procenu prema metodologiji od 360 °, gde učenici ocenjuju nastavnike, nastavnici rukovodstvo škole, rukovodstvo škole nastavnike.	3.2.1 Prilagođavanje metodologije i informisanje svih strana o metodologiji ocenjivanja do septembra 2021. godine	2021-2023	-	-	O. Obrazovanje	Opština Orahovac
	3.2.2 Organizovanje ocene svih nivoa od oktobra 2021.	2021-2023	-	-	O. Obrazovanje	Opština Orahovac
	3.2.3 Analiza rezultata, protumačenje i priprema za moguća poboljšanja do marta 2022. godine.	2022-2023	-	-	O. Obrazovanje	Opština Orahovac
	3.2.4 Izbor najboljih među učenicima, nastavnicima, direktorima škola u junu 2022. Da postane godišnja praksa.	2022-2023	10,000 €	O. obrazovanje, Opština Orahovac	Škole i O. Obrazovanje	Opština Orahovac

Specifični cilj 3.3	Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
Renoviranje i izgradnja škola / vrtića do kraja strateškog perioda.	3.3.1 Renoviranje škola.	2021-2023	100,000€/god	O. obrazovanje, Opština Orahovac	Opština Orahovac	Opština Orahovac i MONT
	3.3.2 Izgradnja škola.	2021-2023	100,000€/god	O. obrazovanje, Opština Orahovac + MONT	Opština Orahovac + MONT	MONT
	3.3.3 Izgradnja vrtova.	2021-2023	500,000€/god	O. obrazovanje + Op. Orahovac	Opština Orahovac	Opština Orahovac
Specifični cilj 3.4	Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
Investicije u modernu infrastrukturu i informacionu tehnologiju, u osnovne i srednje škole.	3.4.1 Do 2023. godine najmanje 90% škola treba da bude opremljeno modernom infrastrukturom i informacionom tehnologijom	2021-2023	100,000€/god	O. obrazovanje + Opština Orahovac + MONT	Opština Orahovac	MONT
Specifični cilj 3.5	Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
Priprema stanovnika za uspeh u lokalnom zapošljavanju.	3.5.1 Istraživanje zahteva tržišta rada prema obrazovanju stanovnika, do septembra 2021.	2021	5,000€	Opština Orahovac i donatori	Opština Orahovac	Opština Orahovac, Dolična Ministarstva i donatori
	3.5.2 Identifikacija deficitarnih veština / veština na tržištu rada, do novembra 2021.	2021	-	-	Opština Orahovac	Opština Orahovac, Dolična Ministarstva i donatori
	3.5.3 Obezbediti različite obuke za sicanje nedostatnih veština za integraciju veština na tržištu rada.	2021-2023	45,000€	Opština Orahovac i donatori	Opština Orahovac	Opština Orahovac, Dolična Ministarstva i donatori
	3.5.4 Razvoj partnerstva između stručnih škola i preduzeća, tako da se ljudski resursi obučavaju uporedo sa potražnjom preduzeća.	2021-2023	-	-	Opština Orahovac	Opština Orahovac, Dolična Ministarstva i donatori
Strateški cilj #4: Poboljšanje pružanja zdravstvenih usluga i socijalne zaštite						
Specifični cilj 4.1	Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
Renoviranje i izgradnja	4.1.1 Završetak zdravstvene infrastrukture do 2022. godine, koja zadovoljava potrebe za pružanjem kvalitetnih usluga.	2021-2022	300,000€	Op. Orahovac, donatori	Opština Orahovac	Op. Orahovac, Dot. Minist. i

zdravstvenih objekata						donatori
	4.1.2 Renoviranje zdravstvenih ustanova.	2021-2023	100,000€/god.	Op. Orahovac, donatori	Opština Orahovac	Op. Orahovac, Dot. Minist. i donatori
	4.1.3 Izgradnja zdravstvenih ustanova.	2021-2023	500,000€/god.	Op. Orahovac, donatori	Op. Orahovac	Op. Orahovac, Dot. Minist. i donatori
	Specifični cilj 4.2	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
Poboljšanje životnih uslova za socijalne slučajeve	Aktivnost/Projekat					
	4.2.1 Poboljšanje uslova stanovanja za najmanje 100 porodica identifikovanih kao socijalni slučajevi.	2021-2023	500,000€	Opština Orahovac i donatori	Opština Orahovac	Opština Orahovac, Dotična Ministarstva i donatori
Strateški cilj #5: Zaštita i očuvanje životne sredine						
Specifični cilj 5.1	Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
Zaštita šuma od nekontrolisane seče	5.1.1 Sprečavanje nelegalne seče	2021-2023	10,000€	Opština Orahovac	Šumska Jedinica	Šumska Agencija Kosova
	5.1.2 Pregled planova uprave šumama na opštinskom nivou.	2021-2023	-	Opština Orahovac	Šumska Jedinica	Šumska Agencija Kosova
Specifični cilj 5.2	Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
Pošumljavanje radi očuvanja ekosistema	5.2.1 Rekultivacija degradiranih područja.	2021-2023	10,000€	Opština Orahovac	OPŠRR	ŠAK i Ostali organizatori
	5.2.2 Proširenje javne zelene površine za 20% do kraja 2022. godine.	2021-2022	10,000€	Opština Orahovac	OPŠRR	ŠAK i Ostali organizatori
Specifični cilj 5.3	Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
Zabrana zamene namene poljoprivrednog zemljišta	5.3.1 Određivanje politika na opštinskom nivou za zabranu zamene namene poljoprivrednog zemljišta.	2021-2023	-	-	OPŠRR	MPŠRR
Specifični cilj 5.4	Aktivnost/Projekat	Rok sprovođenja	Ukupna cena	Izvor finansiranja	Vodeća institucija	Podržavajuća institucija
Ruajlja e mjedisit	5.4.1 Finansijska podrška projektima usmerenim na reciklažu otpada i zaštitu životne sredine.	2021-2023	90,000€	Opština Orahovac i donatori	OPŠRR	MPŠRR, donatori

PRILOG 2

Organizaciona struktura opštine Orahovac

Republika e Kosovës | Republika Kosovo | Republic of Kosovo
Qeveria e Kosovës | Kosovo Vlada | Government of Kosovo
Ministria e Financave | Ministarstvo Financija | Ministry of Finance

Datum: 04.02.2020 12:20

Tabela 4.2 Finansiranje Opštinskih Kapitalnih Investicija 2020 - 2022

Orahovac

Proj	Predložen kod	Kod Proj	Naziv Projekta	10 - BKX 2020	21 - TRV 2020	Finansiranje Zajam	Ukupno 2020	Procenjeno 2021	Procenjeno 2022	Ukupno 2020-2022	Finansiranje Spoljno
823163 - Uprava i Osoblje											
163110 - Uprava - Orahovac											
0133	823163-1933693	47075	Izgradnja E-Kloaka	5,000	0	0	5,000	0	0	5,000	0
0133	823163-1933714	47084	Popravka objekata matične službe	10,000	5,000	0	15,000	10,000	0	25,000	0
0133	823163-2006739	49841	Postavljanje lifta u novom objektu Opštine	0	0	0	0	5,000	15,000	20,000	0
			Ukupno - Uprava - Orahovac	15,000	5,000	0	20,000	15,000	15,000	50,000	0
			Ukupno - Uprava i Osoblje	15,000	5,000	0	20,000	15,000	15,000	50,000	0
823175 - Budžet i Finansije											
175110 - Budžetiranje											
0112	823175-1524844	40791	Projekti sa donatorima (Helvetas)	0	40,000	0	40,000	30,000	30,000	100,000	0
			Ukupno - Budžetiranje	0	40,000	0	40,000	30,000	30,000	100,000	0
			Ukupno - Budžet i Finansije	0	40,000	0	40,000	30,000	30,000	100,000	0
823180 - Javne Usluge, Civilna Zastita, Hitna Sluzba											
181710 - Javna Infrastruktura - Orahovac											
0451	823180-1831682	46727	Investicije i održavanje zelenih površina, parkova, groblja, itd	45,000	0	0	45,000	30,000	30,000	105,000	0
0451	823180-1525102	40818	Izgradnja trotoara u opštini Orahovac (nastavak)	70,000	0	0	70,000	80,000	80,000	230,000	0
0451	823180-1933772	48045	Stvaranje novih parking mesta u gradu	0	15,000	0	15,000	5,000	0	20,000	0
0451	823180-1525001	40815	Hitne intervencije u infrastrukturi	15,000	0	0	15,000	30,000	30,000	75,000	0
0451	823180-2006785	49877	Izgradnja i tretiranje atmosferskih voda u gradu	50,000	0	0	50,000	50,000	60,000	160,000	0
0451	823180-1525122	40819	Izgradnja sistema vodovoda u opštini Orahovac	70,000	0	0	70,000	10,000	10,000	90,000	0
0451	823180-2006785	49887	Izgradnja i regulisanje infrastrukture autobuske stanice u Orahovac	5,000	0	0	5,000	0	0	5,000	0
0451	823180-1933930	48181	Izgradnja kanala atmosferskih voda i ukloplavanje puteva u Zaticu	20,000	0	0	20,000	0	0	20,000	0
0451	823180-2006807	49898	Izgradnja i proširenje javne rasvete u opštini Orahovac	147,000	0	0	147,000	386,000	430,000	963,000	0

0451	823180-1627023	43468	Izgradnja puta Orahovac - Donje Potočane	100,000	0	0	100,000	50,000	50,000	200,000	0
0451	823180-1933042	48189	Nabavka PVC cevi	13,025	0	0	13,025	20,000	20,000	53,025	0
0451	823180-1524900	40809	Sanacija puteva i trotoara	60,000	40,000	0	100,000	10,000	10,000	120,000	0
0451	823180-1525006	40817	Izgradnja puteva opštine Orahovac	100,000	0	0	100,000	80,000	85,000	265,000	0
0451	823180-1933758	48032	Poboljšanje kanalizacije u Pustoselo i ostali naselja u Opštini	100,000	0	0	100,000	70,000	100,000	270,000	0
0451	823180-1933954	48200	Izgradnja novih semafora	0	20,000	0	20,000	0	0	20,000	0
0451	823180-1524990	40814	Javna rasveta i održavanje postojeće mreže	60,000	0	0	60,000	80,000	80,000	220,000	0
0451	823180-2038770	49882	Izgradnja i regulisanje kanalizacije otpadnih voda (septičke jame)	100,000	0	0	100,000	150,000	205,000	455,000	0
			Ukupno - Javna infrastruktura - Orahovac	955,025	75,000	0	1,030,025	1,051,000	1,190,000	3,271,025	0
			Ukupno - Javne Usluge, Civilna Zaštita, Hitna Služba	955,025	75,000	0	1,030,025	1,051,000	1,190,000	3,271,025	0

823186 - Kancelarija za Zajednice											
195650 - LIKZ - Orahovac											
1090	823185-1627780	43481	Investicije u infrastrukturu uz sufinansiranje za nevećinsku zajednicu	0	20,000	0	20,000	10,000	10,000	40,000	0
			Ukupno - LIKZ - Orahovac	0	20,000	0	20,000	10,000	10,000	40,000	0
			Ukupno - Kancelarija za Zajednice	0	20,000	0	20,000	10,000	10,000	40,000	0

823470 - Poljoprivreda, Sumarstvo i Ruralni											
479110 - Poljoprivreda - Orahovac											
0421	823470-2036942	48828	Izgradnje u infrastrukturi protiv kritičnih situacija u Poljoprivredi	30,000	0	0	30,000	80,000	85,000	195,000	0
0421	823470-1933528	47832	Podrška Farmerima u opštini Orahovac (poljopr. mehanizacija)	200,000	0	0	200,000	70,000	246,188	516,188	0
0421	823470-1524254	40821	Kanal odvodnjavna poljoprivrednog zemljišta u opštini Orahovac	80,000	0	0	80,000	100,000	100,000	280,000	0
0421	823470-1927428	43482	Izgradnja infrastrukture za festival i plejku grožđa	48,000	0	0	48,000	80,000	70,000	198,000	0
0421	823470-1933569	47865	Male žitne i farme za farmere	60,000	0	0	60,000	70,000	80,000	210,000	0
0421	823470-1421936	89742	Kanal odvodnjavna poljoprivrednog zemljišta Rakovac, Radost, Getiza	50,000	0	0	50,000	0	0	50,000	0
0421	823470-1524401	40822	Izgradnja i održavanje poljskih puteva	160,000	60,000	0	220,000	170,000	205,000	595,000	0
0421	823470-1831010	46874	Izgradnja platenika uz participaciju 75 sa 25%	160,000	40,000	0	200,000	170,000	120,000	490,000	0
0421	823470-1524536	40827	Participacija u projekte sufinansiranja u poljoprivredi	40,000	40,000	0	80,000	40,000	50,000	170,000	0
0421	823470-1729900	45777	Odvodnavanje poljoprivrednog zemljišta u Zrze	50,000	0	0	50,000	60,000	60,000	170,000	0
			Ukupno - Poljoprivreda - Orahovac	878,000	140,000	0	1,018,000	840,000	1,016,188	2,872,188	0
			Ukupno - Poljoprivreda, Sumarstvo i Ruralni Razvoj	878,000	140,000	0	1,018,000	840,000	1,016,188	2,872,188	0

623480 - Ekonomski Razvoj													
480110 - Ekonomsko Planiranje i Razvoj - Orahovac													
0411	623480-1933780	48051	Izgradnja doma za stare	10,000	0	0	10,000	10,000	0	20,000	0	20,000	0
0411	623480-1933789	48058	Svakodnevna zelena pijaca	10,000	0	0	10,000	35,000	0	45,000	0	45,000	0
0411	623480-1729789	48090	Investicije u ekonomskoj zoni u Opatovcu	10,000	0	0	10,000	10,000	10,000	30,000	0	30,000	0
0411	623480-1933903	48159	Investicije u turizam i pešaku staza	30,000	0	0	30,000	5,000	5,000	40,000	0	40,000	0
			Ukupno - Ekonomsko Planiranje i Razvoj - Orahovac	60,000	0	0	60,000	60,000	18,000	135,000	0	135,000	0
			Ukupno - Ekonomsko Planiranje	60,000	0	0	60,000	60,000	18,000	135,000	0	135,000	0
623480 - Geodezija i Katastar													
640550 - Katastarske usluge - Orahovac													
0610	623480-1524701	40838	Kupovina zemljišta i nekretnosti	0	30,000	0	30,000	30,000	35,000	95,000	0	95,000	0
			Ukupno - Katastarske usluge - Orahovac	0	30,000	0	30,000	30,000	35,000	95,000	0	95,000	0
			Ukupno - Geodezija i Katastar	0	30,000	0	30,000	30,000	35,000	95,000	0	95,000	0
623480 - Urbanističko planiranje i životna sredina													
640550 - Urbanističko planiranje i inspekcija													
0620	623480-1627066	43489	Kolektor i regulisanje korita reke Duhlo (nastavak)	28,176	0	0	28,176	0	0	28,176	0	28,176	0
0620	623480-1524089	40840	Regulisanje korita reke i potoka u opštini Orahovac	110,000	20,000	0	130,000	410,000	510,000	1,050,000	0	1,050,000	0
0620	623480-1627173	43492	Renoviranje javnih zgrada fasadiranje	30,000	0	0	30,000	15,000	0	45,000	0	45,000	0
0620	623480-1524165	40845	Regulisanje centra grada kamenjem	15,824	15,000	0	30,824	10,000	10,000	50,824	0	50,824	0
0620	623480-1627182	43494	Izgradnja Bista Palih Boraca	20,000	20,000	0	40,000	10,000	0	50,000	0	50,000	0
0620	623480-2034728	49832	Izgradnja centralnog trga u gradu	10,000	10,000	0	20,000	20,000	0	40,000	0	40,000	0
0620	623480-1933785	48064	Izgradnja kamene kule za heroje - Opatovcu	10,000	20,000	0	30,000	10,000	0	40,000	0	40,000	0
0620	623480-1933751	48025	Izrada lokalnog plana delovanja na životnu sredinu	0	5,000	0	5,000	15,000	15,000	35,000	0	35,000	0
0620	623480-2034819	49809	Nastavak regulacije i restrukturisanja korite reke Rimnik	10,000	40,000	0	50,000	20,000	15,000	85,000	0	85,000	0
0620	623480-1523983	40838	Nadzor radova	15,000	10,000	0	25,000	20,000	10,000	55,000	0	55,000	0
0620	623480-1933812	47803	Regulisanje groblja palih boraca i civila	10,000	30,000	0	40,000	20,000	20,000	80,000	0	80,000	0
0620	623480-2034824	48914	Postavljanje informativnih tabli i tabli nativa ulica	0	15,000	0	15,000	20,000	0	35,000	0	35,000	0
0620	623480-1524081	40839	Izrada raznih projekata	15,000	15,000	0	30,000	25,000	25,000	80,000	0	80,000	0
0620	623480-1933824	47814	Stavaranje zelenih površina i dekorativna drveća	50,000	0	0	50,000	100,000	100,000	250,000	0	250,000	0
			Ukupno - Urbanističko planiranje i inspekcija	328,000	200,000	0	528,000	696,000	706,000	1,928,000	0	1,928,000	0

Ukupno - Urbanističko planiranje i sredina											
0											
623730 - Zdravstvo i socijalna zaštita											
737906 - Usluge primarnog zdravstva											
0721	623730-1633626	48004	Izgradnja CPM-a u Čifak	52,997	0	0	52,997	70,000	30,000	152,997	0
0721	623730-1524636	40850	Opremanje inventarom, medicinskom opremom i održavanje	82,515	0	0	82,515	50,000	55,000	187,515	0
0721	623730-1933684	48145	Izgradnja kuća i građevinski materijal za ugrožene porodice	20,000	0	0	20,000	50,000	65,000	135,000	0
0721	623730-2036738	48636	Izgradnja CPM u Operuške	30,000	0	0	30,000	20,000	5,000	55,000	0
0721	623730-1729786	45693	Izgradnja Glavnog Centra Porodične Medicine	100,000	0	0	100,000	80,000	70,000	250,000	0
0721	623730-1633615	48063	Digitalizacija Rentigera	4,488	0	0	4,488	0	0	4,488	0
Ukupno - Usluge primarnog zdravstva				306,000	0	0	306,000	270,000	228,000	796,000	0
Ukupno - Zdravstvo i socijalna zaštita				306,000	0	0	306,000	270,000	228,000	796,000	0

623860 - Kultura, Omladina, Sport											
860110 - Usluge Kulture - Orahovac											
0620	623860-1033955	46201	Restauracija memorijalnog objekta 64. masoviranih u Vukriši	0	20,000	0	20,000	10,000	15,000	45,000	0
0620	623860-1524641	40859	Regulisanje sportskih terena	30,538	0	0	30,538	50,000	30,000	110,538	0
0620	623860-1834242	41974	Popravka doma kulture u Ratkovic - nastavak	20,000	0	0	20,000	30,000	30,000	80,000	0
0620	623860-1225022	40062	Nastavak izgradnje kuće muzej Uškin Hoti	30,000	0	0	30,000	60,000	100,000	190,000	0
0620	623860-1726384	45349	Popravka kulturno historijskih spomenika	24,207	0	0	24,207	10,000	10,000	44,208	0
0620	623860-1833923	48175	Izgradnja sportskog kompleksa u turističkoj zoni Orahovac	0	20,000	0	20,000	30,000	0	50,000	0
0620	623860-2036657	48943	Izgradnja infrastr. kult. akt. u Denjane prema prioritetima	10,000	10,000	0	20,000	10,000	0	20,000	0
0620	623860-1524805	40862	Projekat sufinansiranja (u kulturi, omladini i sportu)	0	20,000	0	20,000	10,000	15,000	45,000	0
0620	623860-2036602	49947	Investicije u infrastrukturi kulture i dečija igrališta	0	10,000	0	10,000	20,000	0	30,000	0
0620	623860-2036606	49853	Izgradnja omladinskog i kulturnog centra u Orahovcu	0	5,000	0	5,000	10,000	0	15,000	0
Ukupno - Usluge kulture - Orahovac				114,745	85,000	0	199,745	220,000	200,000	629,744	0
Ukupno - Kultura, Omladina, Sport				114,745	85,000	0	199,745	220,000	200,000	629,744	0

623920 - Obrazovanje i Nauka											
920540 - Uprava - Orahovac											
0690	623920-1833822	48000	Izgradnja osnovne škole u Belacrtvi	70,000	50,000	0	120,000	200,000	315,000	635,000	0
0690	623920-1834009	48236	Drenaža i hidroizolacija školskih objekata	20,000	0	0	20,000	0	0	20,000	0

01 Br. 213/21

Dana: 29.06.2021

REPUBLIKA KOSOVO
RAHOVEC
OKRAJ
SKUPSTINA
Predsedavajući Skupštine

